

SSL SERTİFİKA İLKELERİ VE SERTİFİKA UYGULAMA ESASLARI

Doküman Kodu	Yayın Numarası	Yayın Tarihi
YONG-001-009	03	19.12.2015

DEĞİŞİKLİK KAYITLARI

Yayın No	Yayın Nedeni	Yayın Tarihi
01	İlk yayın	05.12.2007
02	RSA 1024-bit sertifikalar ile ilgili düzenleme yapıldı. Minimum anahtar uzunluğu RSA 2048-bit olarak düzenlendi.	24.02.2009
03	SHA-256'lı Alt SM sertifikasının devreye alınmasıyla ilgili değişiklikler yapıldı.	19.12.2015

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	9
1.1. Genel Bakış	9
1.2. Doküman Adı ve Tanımı	9
1.3. Sistem Bileşenleri	10
1.3.1. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı	10
1.3.2. Kayıt Birimleri	10
1.3.3. Sertifika Sahipleri	10
1.3.4. Üçüncü Kişiler	10
1.3.5. Diğer Bileşenler	10
1.4. Sertifika Kullanımı	10
1.4.1. Uygun Olan Sertifika Kullanımı	10
1.4.2. Sertifika Kullanımının Sınırları	10
1.5. İlke ve Uygulama Esaslarının Yönetimi	10
1.5.1. Doküman Yönetimi	10
1.5.2. İletişim Bilgileri	10
1.5.3. Sertifika Uygulama Esaslarının İlkelere Uygunluğunu Belirleyen Kişi	11
1.5.4. Sertifika Uygulama Esasları Onay Prosedürleri	11
1.6. Tanımlar ve Kısaltmalar	11
1.6.1. Tanımlar	11
1.6.2. Kısaltmalar	12
2. Yayımlama ve Bilgi Deposu	14
2.1. Bilgi Depoları	14
2.2. Sertifika Hizmeti ile İlgili Bilgilerin Yayımlanması	14
2.3. Yayımlama Sıklığı ve Zamanı	14
2.4. Erişim Kontrolleri	14
3. Kimlik Belirleme ve Doğrulama	16
3.1. İsimlendirme	16
3.1.1. İsim Alanı Tipleri	16
3.1.2. Kimlik Bilgilerinin Teşhise Elverişli Olması	16
3.1.3. Sertifika Sahibinin Takma İsim veya Lakap Kullanması	16
3.1.4. Farklı İsim Alanı Tiplerinin Yorumlanması	16
3.1.5. Kimlik Bilgilerinin Tekilliği	16
3.1.6. Markanın Tanınması, Doğrulaması ve Rolü	16
3.2. İlk Kimlik Belirleme	16
3.2.1. İmza Oluşturma Verisine Sahip Olmanın Kanıtlanması	16
3.2.2. Kurumsal Kimliğin Belirlenmesi	16
3.2.3. Kişisel Kimliğin Belirlenmesi	17
3.2.4. Doğrulanmayan Sertifika Sahibi Bilgileri	17
3.2.5. Yetkinin Doğrulaması	17
3.2.6. Uyum Kriterleri	17

3.3.	Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama	17
3.3.1.	Olağan Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama.....	17
3.3.2.	İptal Sonrası Sertifika Güncelleme İsteğinde Kimlik Doğrulama	17
3.4.	Sertifika İptal İsteğinde Kimlik Doğrulama	17
4.	İşlemsel Gerekler	18
4.1.	Sertifika Başvurusu	18
4.1.1.	Sertifika Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği	18
4.1.2.	Kayıt İşlemleri ve Sorumluluklar.....	18
4.2.	Sertifika Başvurusunun İşlenmesi.....	18
4.2.1.	Kimlik Tanımlama ve Doğrulama İşlevlerinin Yerine Getirilmesi	18
4.2.2.	Sertifika Başvurusunun Kabul veya Reddi	18
4.2.3.	Sertifika Başvurusunun İşlenme Zamanı.....	19
4.3.	Sertifikanın Oluşturulması	19
4.3.1.	Sertifika Oluşturulmasında ESHS'nin İşlevleri	19
4.3.2.	Sertifika Oluşturulması ile İlgili Sertifika Sahibinin Bilgilendirilmesi	19
4.4.	Sertifikanın Kabul Edilmesi.....	19
4.4.1.	Sertifikanın Kullanıma Açılma Biçimi.....	19
4.4.2.	Sertifikanın ESHS Tarafından Yayınlanması.....	19
4.4.3.	Sertifikanın Oluşturulmasının Diğer Bileşenlere Duyurulması	19
4.5.	Sertifikanın ve İmza Oluşturma Verisinin Kullanımı	19
4.5.1.	Sertifika Sahibinin Sertifika ve İmza Oluşturma Verisini Kullanımı	19
4.5.2.	Üçüncü Kişilerin Sertifika ve İmza Doğrulama Verisini Kullanımı	19
4.6.	Sertifikanın Yeniden Üretilmesi.....	20
4.7.	Sertifikanın Yenilenmesi	20
4.8.	Sertifikanın Güncellenmesi.....	20
4.9.	Sertifikanın İptali ve Askıya Alınması.....	20
4.9.1.	Sertifikanın İptal Edildiği Durumlar	20
4.9.2.	Sertifika İptal Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği	20
4.9.3.	Sertifika İptal Başvurusunun İşlenmesi	21
4.9.4.	İptal İsteği Ertelenme Süresi	21
4.9.5.	İptal İsteğinin İşlenme Süresi	21
4.9.6.	Üçüncü Kişilerin Sertifika İptal Durumunu Kontrol Gerekliliği.....	21
4.9.7.	Sertifika İptal Listesi Yayınlama Sıklığı	21
4.9.8.	Sertifika İptal Listesi Yayınlama Gecikme Süresi	22
4.9.9.	Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Hizmeti.....	22
4.9.10.	Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Gereksinimi	22
4.9.11.	Diğer Sertifika Durum Bildirim Yöntemleri	22
4.9.12.	İmza Oluşturma Verisinin Güvenliğini Yitirmesi Durumu	22
4.9.13.	Sertifikanın Askıya Alındığı Durumlar.....	22
4.9.14.	Sertifika Askıya Alma Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği	22
4.9.15.	Sertifika Askıya Alma Başvurusunun İşlenmesi	22
4.9.16.	Askıda Kalma Süresi	22

4.10.	Sertifika Durum Servisleri	22
4.10.1.	İşletimsel Özellikleri	23
4.10.2.	Servisin Erişilebilirliği	23
4.10.3.	İsteğe Bağlı Özellikler	23
4.11.	Sertifika Sahipliğinin Sona Ermesi	23
4.12.	Anahtar Yeniden Üretme	23
5.	Yönetim, İşlemsel ve Fiziksel Kontroller	24
5.1.	Fiziksel Güvenlik Denetimleri	24
5.1.1.	Tesis Yeri ve İnşaatı	24
5.1.2.	Fiziksel Erişim	24
5.1.3.	Güç Kaynağı ve Havalandırma	24
5.1.4.	Su Baskınları	25
5.1.5.	Yangın Önleme ve Korunma	25
5.1.6.	Saklama ve Yedekleme Ortamlarının Korunması	25
5.1.7.	Atıkların Yok Edilmesi	25
5.1.8.	Farklı Mekanlarda Yedekleme	25
5.2.	Prosedürel Kontroller	25
5.2.1.	Güvenilir Roller	25
5.2.2.	Her İşlem İçin Gereken Kişi Sayısı	26
5.2.3.	Kimlik Doğrulama ve Yetkilendirme	26
5.2.4.	Görevlerin Ayrılmasını Gerektiren Roller	26
5.3.	Personel Güvenlik Kontrolleri	26
5.3.1.	Kişisel Geçmiş, Deneyim ve Nitelik Gereklere	26
5.3.2.	Geçmiş Araştırması	27
5.3.3.	Eğitim Gereklere	27
5.3.4.	Sürekli Eğitim Gereklere ve Sıklığı	27
5.3.5.	Görev Değişim Sıklığı ve Sırası	27
5.3.6.	Yetkisiz Eylemlerin Cezalandırılması	27
5.3.7.	Anlaşılabilir Personel Gereksinimleri	27
5.3.8.	Sağlanan Dokümantasyon	27
5.4.	Denetim Kayıtları	27
5.4.1.	Kaydedilen İşlemler	27
5.4.2.	Kayıtların İncelenme Sıklığı	28
5.4.3.	Kayıtların Saklanma Süresi	28
5.4.4.	Kayıtların Korunması	28
5.4.5.	Kayıtların Yedeklenmesi	29
5.4.6.	Kayıtların Toplanması	29
5.4.7.	Kayda Sebep Verilen Tarafın Bilgilendirilmesi	29
5.4.8.	Saldırıya Açıklığın Değerlendirilmesi	29
5.5.	Kayıt Arşivleme	29
5.5.1.	Arşivlenen Kayıt Bilgileri	29
5.5.2.	Arşivlerin Tutulma Süresi	30
5.5.3.	Arşivlerin Korunması	30

5.5.4.	Arşivlerin Yedeklenmesi.....	30
5.5.5.	Kayıtların Zaman Damgası Gereksinimleri.....	30
5.5.6.	Arşivlerin Toplanması	30
5.5.7.	Arşiv Bilgilerinin Elde Edilme ve Doğrulanma Metodu	30
5.6.	Anahtar Değişimi.....	30
5.7.	Güvenilirliğin Yitirilmesi ve Arıza Durumlarında Yapılacaklar	31
5.7.1.	Güvenilirliğin Yitirilmesi Durumunun Düzeltilmesi.....	31
5.7.2.	Donanım, Yazılım veya Veri Bozulması	31
5.7.3.	İmza Oluşturma Verisinin Gizliliğinin Kaybedilmesi	31
5.7.4.	Arıza Sonrası Yeniden Çalışırılık	31
5.8.	Sertifika Hizmetlerinin Sonlandırılması	32
6.	Teknik Güvenlik Kontrolleri.....	33
6.1.	Anahtar Çifti Üretimi ve Kurulumu	33
6.1.1.	Anahtar Çifti Üretimi.....	33
6.1.2.	Sertifika Sahibine İmza Oluşturma Verisinin Ulaştırılması	33
6.1.3.	Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı'na İmza Doğrulama Verisinin Ulaştırılması	33
6.1.4.	Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Sertifikalarına Erişim Sağlanması	33
6.1.5.	Anahtar Uzunlukları	33
6.1.6.	Anahtar Üretim Parametreleri ve Kalitesinin Kontrolü.....	34
6.1.7.	Anahtar Kullanım Amaçları	34
6.2.	İmza Oluşturma Verisinin Korunması	34
6.2.1.	Kriptografik Modül Standartları.....	34
6.2.2.	İmza Oluşturma Verisine Birden Fazla Kişi Kontrolünde Erişim	34
6.2.3.	İmza Oluşturma Verisinin Yeniden Elde Edilmesi.....	34
6.2.4.	İmza Oluşturma Verisinin Yedeklenmesi.....	34
6.2.5.	İmza Oluşturma Verisinin Arşivlenmesi.....	35
6.2.6.	İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modüle Yüklenmesi	35
6.2.7.	İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modülde Saklanması	35
6.2.8.	İmza Oluşturma Verisine Erişim.....	35
6.2.9.	İmza Oluşturma Verisine Erişimin Kesilmesi	35
6.2.10.	İmza Oluşturma Verisinin Yok Edilmesi	35
6.2.11.	Kriptografik Modülün Değerlendirilmesi.....	35
6.3.	Anahtar Çifti Yönetimiyle İlgili Diğer Konular.....	36
6.3.1.	İmza Doğrulama Verisinin Arşivlenmesi.....	36
6.3.2.	İmza Oluşturma ve Doğrulama Verilerinin Kullanım Süreleri.....	36
6.4.	Erişim Denetim Verileri.....	36
6.4.1.	Erişim Denetim Verilerinin Oluşturulması	36
6.4.2.	Erişim Denetim Verilerinin Korunması.....	36
6.4.3.	Erişim Denetim Verileri İle İlgili Diğer Konular	36
6.5.	Bilgisayar Güvenliği Denetimleri	36
6.5.1.	Bilgisayar Güvenliği İle İlgili Teknik Gereklere.....	36

6.5.2. Bilgisayar Sisteminin Sağladığı Güvenlik Seviyesi	36
6.6. Yaşam Döngüsü Teknik Denetimleri	37
6.6.1. Sistem Geliştirme Denetimleri.....	37
6.6.2. Güvenlik Yönetimi Denetimleri.....	37
6.6.3. Yaşam Döngüsü Güvenlik Denetimleri.....	37
6.7. Ağ Güvenliği Denetimleri.....	37
6.8. Zaman Damgası.....	38
7. Sertifika ve Sertifika İptal Listesi Biçimleri.....	39
7.1. Sertifika Biçimi.....	39
7.1.1. Sürüm Numarası.....	39
7.1.2. Sertifika Uzantıları	39
7.1.3. Algoritma ve Nesne Tanımlayıcılar	39
7.1.4. İsim Alanı Biçimleri	39
7.1.5. İsim Kısıtları	39
7.1.6. Sertifika İlkeleri Nesne Tanımlama Numarası	39
7.1.7. İlke Kısıtları Uzantısının Kullanımı	39
7.1.8. İlke Niteleyiciler.....	39
7.1.9. Kritik Belirtilmiş Olan İlke Belirleyici Uzantılarının İşlenmesi.....	40
7.2. Sertifika İptal Listesi Biçimi	40
7.2.1. Sürüm Numarası.....	40
7.2.2. Sertifika İptal Listesi Uzantıları.....	40
7.3. Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü Biçimi.....	40
7.3.1. Sürüm Numarası.....	40
7.3.2. OCSP Uzantıları	40
8. Uygunluk Denetimleri	42
8.1. Uygunluk Denetiminin Sıklığı.....	42
8.2. Denetçinin Nitelikleri.....	42
8.3. Denetçinin Denetlenen Tarafı Olan İlişkisi	42
8.4. Denetimin Kapsamı	42
8.5. Yetersizliğin Tespiti Durumunda Yapılacaklar.....	42
8.6. Sonucun Bildirilmesi	43
9. Diğer İşler ve Hukuksal Meseleler.....	44
9.1. Ücretlendirme.....	44
9.1.1. Sertifika Oluşturma ve Yenileme Ücreti.....	44
9.1.2. Sertifika Erişim Ücreti.....	44
9.1.3. İptal Durum Kaydına Erişim Ücreti	44
9.1.4. Diğer Servis Ücretleri	44
9.1.5. İade Ücreti	44
9.2. Finansal Sorumluluk.....	44
9.2.1. Sigorta Kapsamı	44
9.2.2. Diğer Varlıklar	44

9.2.3. Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası.....	44
9.3. Ticari Bilginin Korunması.....	45
9.3.1. Gizli Bilginin Kapsamı	45
9.3.2. Gizlilik Kapsamında Olmayan Bilgiler.....	45
9.3.3. Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu	45
9.4. Kişisel Bilginin Gizliliği	45
9.4.1. Gizlilik Planı	45
9.4.2. Özel Olarak Tanımlanan Bilgiler	45
9.4.3. Özel Olarak Tanımlanmayan Bilgiler.....	45
9.4.4. Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu	45
9.4.5. Gizli Bilginin Kullanımına İzin Verilmesi	45
9.4.6. Yetkili Mercilerin Kararına Uygun Olarak Bilginin Açıklanması	45
9.4.7. Diğer Başlıklar	46
9.5. Telif Hakları	46
9.6. Temsil Hakkı ve Yükümlülükler.....	46
9.6.1. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Yükümlülükleri.....	46
9.6.2. Kayıt Birimi Yükümlülükleri	47
9.6.3. Sertifika Sahibinin Yükümlülükleri	47
9.6.4. Üçüncü Kişilerin Yükümlülükleri	48
9.6.5. Diğer Bileşenlerin Yükümlülükleri.....	48
9.7. Yükümlülüklerden Feragat.....	48
9.8. Sorumlulukla İlgili Sınırlamalar	48
9.9. Tazminat Halleri	48
9.10. Anlaşma Süresi ve Anlaşmanın Sona Ermesi.....	48
9.10.1. Anlaşma Süresi.....	49
9.10.2. Anlaşmanın Sona Ermesi	49
9.10.3. Anlaşmanın Sona Ermesinin Etkileri	49
9.11. Sistem Bileşenleri İle Haberleşme ve Kişisel Bilgilendirme	50
9.12. Değişiklik Halleri.....	50
9.12.1. Değişiklik Metodları.....	50
9.12.2. Bilgilendirme Mekanizması ve Sıklığı.....	50
9.12.3. Nesne Tanımlama Numarasının Değişmesini Gerektiren Durumlar ..	50
9.13. Anlaşmazlık Halleri.....	50
9.14. Uygulanacak Hukuk	51
9.15. Uygulanabilir Yasalarla Uyum.....	51
9.16. Diğer Hükümler	51
EK-A Sertifika Profilleri	52
a) Kök Sertifika: TÜBİTAK UEKAE Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 352	
b) Alt Kök: TUBİTAK Cihaz Sertifikası Hizmet Sağlayıcı - Sürüm 4.....	52
c) SSL Sertifika Şablonu	53

1. Giriş

Bu doküman, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) bağlı Bilgi ve İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM) tarafından oluşturulan Kamu Sertifikasyon Merkezi'nin (Kamu SM) SSL sertifikası hizmeti verirken uyguladığı esasları tanımlayan Sertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları (Sİ/SUE) dokümanıdır.

Kamu SM, 15 Ocak 2004 tarih ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, Telekomünikasyon Kurumu'nun yayımladığı Elektronik İmza Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ'de tanımlandığı şekliyle Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı (ESHS) işlevlerini yerine getirir.

Kamu SM'den SSL sertifikası talebinde bulunanlar bu dokümanda belirtilen esaslar çerçevesinde sertifikayı kullanmayı kabul etmiş sayılır. Bu kapsamda oluşturulan sertifikalar 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nda sözü geçen nitelikli elektronik sertifika kapsamında değerlendirilmezler.

1.1. Genel Bakış

Sİ/SUE dokümanı, Kamu SM içinde yer alan sistem bileşenlerinin rollerini, sorumluluklarını ve ilişkilerini tanımlar; sertifika yönetim ve kayıt işlemlerinin gerçekleştirilme şeklini anlatır. Sertifika yönetimi, sertifika sahipleri için anahtar çifti ve sertifika üretmek, sertifikaları yayımlamak, yenilemek, güncellemek, iptal etmek, sertifika iptal bilgisini yayımlamak, sertifika işlemleri ile ilgili kişileri başvuru ve sertifikanın durumu hakkında bilgilendirmek, gerekli kayıtları tutmak ve kayıt işlemlerini gerçekleştirmek gibi işlerden oluşur. Kayıt işlemleri sertifika verilecek kişi ya da kurumların başvurularını, kimlik bilgileri ve ilgili resmi belgeleri toplama, doğrulama, onaylama, iptal, yenileme ve güncelleme isteklerini alma, değerlendirme, onaylanan sertifika başvuru ve iptal istekleri doğrultusunda gerekli işlemleri başlatmayı içerir.

Sİ/SUE dokümanı, "İnternet Açık Anahtar Altyapısı Sertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları Çerçeve Planı" [IETF - Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate Policy and Certification Practices Framework (RFC 3647)] referans alınarak hazırlanmış olup, doküman içeriğinde belirtilen bir kısım alt başlıkların altındaki "Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır." ibaresi, bu aşamada ihtiyaç duyulmadığından düzenleme yapılmadığını ifade etmektedir.

1.2. Doküman Adı ve Tanımı

Doküman Adı: SSLSertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları

Doküman Sürüm Numarası: 03

Yayın Tarihi: 19.12.2015

Nesne Tanımlama Numarası: 2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2

1.3. Sistem Bileşenleri

1.3.1. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı

Kamu SM, Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı olarak SSL sertifikası hizmeti vermektedir. Bu amaçla aşağıdaki hizmetleri yerine getirir.

- Sertifikaların üretilmesi, imzalanması ve ilgili kişi ya da kurumlara ulaştırılması
- Sertifikaların iptal edilmesi
- Sertifika durum bilgilerinin Sertifika İptal Listesi (SİL) şeklinde veya diğer yöntemlerle yayımlanması

1.3.2. Kayıt Birimleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

1.3.3. Sertifika Sahipleri

Kamu SM tarafından kendileri için sertifika oluşturulan ve sertifikalarını Kamu SM sertifika ilke ve uygulama esaslarına uygun olarak kullanmakla yükümlü olan gerçek ya da tüzel kişilerdir.

1.3.4. Üçüncü Kişiler

Kamu SM tarafından oluşturulan sertifikaların içindeki kimlik bilgileri ve imza doğrulama verisi arasındaki bağı doğruluğuna güvenerek sertifikaları kabul eden ve işlem yapan kişilerdir. Üçüncü kişiler sertifikaları kullanmadan önce gerekli gördüğü geçerlilik kontrollerini yapar.

1.3.5. Diğer Bileşenler

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

1.4. Sertifika Kullanımı

1.4.1. Uygun Olan Sertifika Kullanımı

SSL sertifikaları, sunucu ve istemci sistemleri arasında kimlik doğrulama faaliyetinin gerçekleştirilmesi ve iletişimin şifreli olarak sağlanması amacıyla kullanılır.

1.4.2. Sertifika Kullanımının Sınırları

Kamu SM tarafından oluşturulan SSL sertifikaları Madde 1.4.1’de belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz.

1.5. İlke ve Uygulama Esaslarının Yönetimi

1.5.1. Doküman Yönetimi

Bu Sİ/SUE dokümanı Kamu SM tarafından yazılmıştır. Kamu SM, gerekli gördüğü durumlarda dokümanda değişiklik yapabilir.

1.5.2. İletişim Bilgileri

Bu Sİ/SUE dokümanının uygulanması ve ilgili yönetim ilkeleri hakkındaki sorular TÜBİTAK BİLGEM’in aşağıdaki erişim noktalarına yönlendirilebilir:

Adres : Kamu Sertifikasyon Merkezi TÜBİTAK Yerleşkesi
P.K. 74, 41470 Gebze Kocaeli

Tel : 444 5 576

Faks : (262) 648 18 00

E Posta : bilgi@kamusm.gov.tr

URL : <http://www.kamusm.gov.tr>

Kamu SM, Sİ/SUE dokümanını herkesin erişimine açık bulunan <http://depo.kamusm.gov.tr/ilke> internet adresinden yayımlar.

1.5.3. Sertifika Uygulama Esaslarının İkelere Uygunluğunu Belirleyen Kişi

Bu Sİ/SUE dokümanının uygunluğu Kamu SM yönetimi ve yönetim tarafından yetki verilen kişiler tarafından belirlenir.

1.5.4. Sertifika Uygulama Esasları Onay Prosedürleri

Bu Sİ/SUE dokümanının yayımlanma onayı, Kamu SM yönetimi ve yönetim tarafından yetki verilen kişiler tarafından gerçekleştirilen incelemelerden sonra verilir.

1.6. Tanımlar ve Kısaltmalar

1.6.1. Tanımlar

Anahtar çifti: Elektronik imza oluşturmak ve doğrulamak ya da bir veriyi şifrelemek ve şifresini çözmek amacıyla kullanılan özel anahtar ve ilgili açık anahtar.

Bilgi deposu: Sertifikaların, sertifika iptal durum kayıtlarının ve sertifika işlemleri ile ilgili diğer bilgilerin yayımlandığı web sunucular gibi veri saklama ortamları.

SSL Sertifika Hizmet Sağlayıcısı: Kamu Sertifikasyon Merkezi içinde oluşturulmuş, Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı'nın imzasını taşıyan sertifikaya sahip olan ve SSL sertifikalarını oluşturup imzalayan Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı.

Çevrim içi sertifika durum protokolü: Sertifika iptal listesine alternatif olarak üçüncü kişilerin sertifika geçerlilik kontrol talebini yapıp, sertifikanın iptal durumunu öğrenmelerine imkan tanıyan standart iletişim kuralı.

İptal durum kaydı: Kullanım süresi dolmamış sertifikaların iptal bilgisinin yer aldığı, iptal zamanının tam olarak tespit edilmesine imkan veren ve üçüncü kişilerin hızlı ve güvenli bir biçimde ulaşabileceği kayıt.

Kamu Sertifikasyon Merkezi: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na bağlı BİLGEM bünyesinde, elektronik sertifika hizmeti sağlamak üzere oluşturulan birim.

SSL Kök Sertifikası: Kamu Sertifikasyon Merkezi içinde oluşturulmuş, en yetkili imza derecesi verilmiş ve sertifikasını kendisi imzalamış olan Sertifika Hizmet Sağlayıcısı.

Nesne tanımlama numarası: Herhangi bir nesneyi eşsiz olarak tanımlayan, uluslararası standart belirleyen bir kuruluştan alınan numara.

Sertifika güncelleme: Sertifika sahibi olarak sistemde geçerli kaydı olan ancak geçerli bir sertifikası bulunmayan kişilere yeni sertifika verilmesi süreci.

Sertifika iptal listesi: İptal olmuş sertifika bilgilerinin içinde yer aldığı ESHS'nin imzasını taşıyan elektronik dosya.

Sertifika sahibi: Kamu SM'den sertifika alan gerçek ya da tüzel kişi.

Sertifika yenileme: Sertifika sahibi olarak sistemde geçerli kaydı ve geçerli bir sertifikası bulunan kişilere yeni sertifika verilmesi süreci.

Son kullanıcılar: Sertifika sahipleri ve sertifikaları kullanan üçüncü kişiler.

Üçüncü kişiler: Sertifikalara güvenerek işlem yapan gerçek veya tüzel kişiler.

Zaman damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla, ESHS tarafından elektronik imzayla doğrulanan kayıt.

1.6.2. Kısaltmalar

BS (British Standards): İngiliz Standartları

CA (Certification Authority): Sertifika Makamı

CEN (Comité Européen de Normalisation): Avrupa Standardizasyon Komitesi

CWA (CEN Workshop Agreement): CEN Çalıştay Kararı

OCSP (Online Certificate Status Protocol): Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü

DSA (Digital Signature Algorithm): Sayısal İmza Algoritması

DSA Eliptik Eğrisi (DSA Elliptical Curve): Sayısal İmza Algoritması Eliptik Eğrisi

EAL (Evaluation Assurance Level): Değerlendirme Garanti Düzeyi

ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı

ETSI (European Telecommunications Standards Institute): Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü

ETSI TS (ETSI Technical Specification): ETSI Teknik Özellikleri

FIPS PUB (Federal Information Processing Standards Publications): Federal Bilgi İşleme Standartları Yayınları

IETF RFC (Internet Engineering Task Force Request for Comments): İnternet Mühendisliği Görev Grubu Yorum Talebi

ISO/IEC (International Organisation for Standardisation / International Electrotechnical Committee): Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı / Uluslararası Elektroteknik Komitesi

ITU (International Telecommunication Union): Uluslararası Telekomünikasyon Birliği

Kamu SM: Kamu Sertifikasyon Merkezi

LDAP (Lightweight Directory Access Protocol): Dizin Erişim Protokolü

PKI (Public Key Infrastructure): Açık Anahtar Altyapısı

RSA: Rivest Shamir Adleman (Algoritmayı bulan kişilerin baş harfleri)

SHA (Secure Hash Algorithm): Güvenli Özet Algoritması

Sİ: Sertifika İlkeleri

SİL: Sertifika İptal Listesi

SHS: Sertifika Hizmet Sağlayıcısı

SM: Sertifika Makamı

SSL: Secure Sockets Layer

TÜBİTAK

KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ

SSL Sİ/SUE

SUE: Sertifika Uygulama Esasları

2. Yayımlama ve Bilgi Deposu

Bilgi deposu, Kamu SM'nin ürettiği sertifikaları, iptal durum kayıtlarını, Sİ ve SUE gibi ilgili dokümanları sertifika sahiplerinin ve üçüncü kişilerin ulaşabileceği şekilde kesintisiz, güvenli ve ücretsiz olarak yayımladığı ortamdır.

Kamu SM'nin bilgi deposuna internet üzerinden erişilir. İnternet üzerinden Kamu SM hakkında bilgiler, sertifika yönetimiyle ilgili dokümanlar, teknik bilgilendirme dokümanları, başvuru formları ve duyurular yayımlanır.

2.1. Bilgi Depoları

Kamu SM, bilgi deposu olarak internet üzerinden hizmet veren servisleri kullanmaktadır. Bilgi depolarına erişim adresleri ve erişilebilen bilgiler aşağıda verilmektedir.

<http://depo.kamusm.gov.tr/ilke/> internet adresi üzerinden Sİ ve SUE dokümanlarına, <http://depo.kamusm.gov.tr/> internet adresi üzerinden Kamu SM'ye ait sertifikalar ve SİL'lere erişilmektedir.

<http://ocspces4.kamusm.gov.tr> ve <http://ocspkok3.kamusm.gov.tr> adresinden servis veren OCSP üzerinden SİL'e alternatif olarak sertifikaların en güncel haliyle geçerlilik durumunun kontrolü yapılabilmektedir.

2.2. Sertifika Hizmeti ile İlgili Bilgilerin Yayımlanması

Kamu SM'nin, sistem bileşenlerinin erişimine açacağı bilgi deposunda sistemin iç işleyişi ile ilgili olanlar hariç olmak üzere aşağıdaki bilgiler bulunur:

- Kamu SM'ye ait Kök ve Alt Kök sertifikaları,
- Kamu SM'ye ait Kök ve Alt Kök sertifikalarının özet değeri ile özet değerinin hesaplanmasında kullanılan özetleme algoritmasının hangisi olduğu bilgisi,
- Kamu SM Sİ ve SUE dokümanları,
- Taahhütnameler,
- Formlar,
- SİL'ler

2.3. Yayımlama Sıklığı ve Zamanı

Taahhütnameler, Sertifika Sözleşmeleri, sertifika yönetim prosedürleri, SUE ve Sİ dokümanları içeriğinin değişmesi üzerine güncellenir. Güncellenen dokümanlar, güncelleme yapılmasını müteakip derhal yayımlanır.

Kamu SM'ye ait sertifikalar güncelleme yapılmasını müteakip derhal yayımlanır.

SİL'lerin yayımlanma sıklığı bu dokümanda Bölüm 4.9.7 ve 4.9.9'da belirtilmektedir.

2.4. Erişim Kontrolleri

Kamu SM bilgi deposuna bilgi edinme amaçlı erişim herkese açıktır.

Bilgi deposunun güncellenmesi, yetkisi olan Kamu SM çalışanı kişiler tarafından yapılmaktadır.

Kamu SM, bilgi deposu ile ilgili olarak aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirir:

- Bilgi deposunda tutulan bilgilerin izinsiz silinmeye ve değiştirilmeye karşı bütünlüğünü korumak,
- Bilgi deposunda tutulan bilgilerin doğruluğunu ve güncelliğini sağlamak,
- Bilgi deposunu sürekli olarak erişime açık tutmak,
- Bilgi deposunun kesintisiz olarak erişilebilirliğini sağlamak için gerekli önlemleri almak,
- Bilgi deposuna erişimi ücretsiz sağlamak.

3. Kimlik Belirleme ve Doğrulama

3.1. İsimlendirme

3.1.1. İsim Alanı Tipleri

Kamu SM tarafından üretilen sertifikalarda, sertifika sahibine ait kimlik bilgilerinin belirtildiği DN [Distinguished Name (Ayırt edici isim)] alanı içinde “ITU X.500” biçiminin desteklediği isim tipleri kullanılır.

3.1.2. Kimlik Bilgilerinin Teşhise Elverişli Olması

Sertifikalar üzerinde yer alan kimlik bilgileri gerçek ya da tüzel kişileri tanımlayacak şekilde anlamlı olmalıdır (ad, soyad, kurum ismi, mail adresi).

3.1.3. Sertifika Sahibinin Takma İsim veya Lakap Kullanması

Sertifika içeriğinde takma isim veya lakap kullanılmasına izin verilmez.

3.1.4. Farklı İsim Alanı Tiplerinin Yorumlanması

Sertifika içeriğinde ITU X.500 biçimi dışında isim alanı tipi kullanılmaz.

3.1.5. Kimlik Bilgilerinin Tekilliği

Kamu SM tarafından oluşturulan sertifikaların içeriğindeki kimlik bilgileri her gerçek ya da tüzel kişiler için ayırt edici niteliktedir. Aynı gerçek ya da tüzel kişiye ait sertifikaların içeriğindeki kimlik bilgilerinin aynı olmasına izin verilmektedir. Ancak farklı gerçek ya da tüzel kişilere ait elektronik sertifikaların içeriğindeki kimlik bilgilerinin aynı olması engellenmektedir.

3.1.6. Markanın Tanınması, Doğrulaması ve Rolü

Sertifika başvuru sahipleri başvuru esnasında başkalarına ait fikri ve sınai mülkiyet haklarına zarar verecek isimleri kullanamazlar. Kamu SM sertifika başvurusu esnasında kullanılan isimlerin fikri ve sınai mülkiyet haklarının başvuru sahibine ait olup olmadığını doğrulamaz. Ortaya çıkabilecek herhangi bir fikri ve sınai mülkiyet hakkı problemi ile ilgili olarak Kamu SM sertifika başvurusunu reddetme veya ürettiği sertifikaları iptal etme hakkına sahiptir. Problemin giderilmesine yönelik olarak Kamu SM herhangi bir arabulucuk faaliyeti yürütmez.

3.2. İlk Kimlik Belirleme

Sertifika hizmetlerinden faydalanmak için ilk defa başvuruda bulunulduğunda, Kamu SM tarafından ilgili kişi ve kurumun kimliklerinin doğrulanabilmesi için aşağıda tanımlanan yöntemler uygulanır.

3.2.1. İmza Oluşturma Verisine Sahip Olmanın Kanıtlanması

SSL Sertifika başvurusu esnasında başvuru sahibi tarafından oluşturulan sertifika imzalama isteği imza oluşturma verisi ile imzalanır. Bu sayede imza oluşturma verisine sahiplik doğrulanır.

3.2.2. Kurumsal Kimliğin Belirlenmesi

Kamu SM'den SSL sertifikası talebinde bulunan kamu kurumlarının kimlik belirlemesi Kamu SM ve ilgili kamu kurumu arasında yapılan resmi yazışmalar ve sertifika

imzalama isteğinde belirtilen alan adının sahipliğinin ilgili kanallardan (nic.tr) doğrulanması yoluyla yapılır.

3.2.3. Kişisel Kimliğin Belirlenmesi

Kamu SM'den SSL sertifikası talebinde bulunan kişilerin sertifika üzerinde yer alacak alan adı ile ilgili sertifika talep etmeye yetkili olup olmadığı madde 3.2.5'de anlatıldığı şekilde doğrulanır.

3.2.4. Doğrulanmayan Sertifika Sahibi Bilgileri

Kamu SM tarafından oluşturulan SSL sertifikaları doğrulanmayan bilgiler içermez.

3.2.5. Yetkinin Doğrulanması

Kamu SM'den SSL sertifikası talebinde bulunan kişilerin sertifika üzerinde yer alacak alan adı ile ilgili sertifika talep etmeye yetkili olup olmadığı ilgili kamu kurumları ile yapılan resmi yazışmalar ile doğrulanır.

3.2.6. Uyum Kriterleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

3.3. Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama

3.3.1. Olağan Sertifika Yenileme İsteğinde Kimlik Doğrulama

Geçerli bir sertifikası olan sertifika sahipleri, sertifikanın kullanım süresi dolmadan önce ve sertifikanın içeriğinde herhangi bir değişiklik olmaması durumunda, Kamu SM'ye olağan sertifika yenileme talebinde bulunabilirler. Olağan sertifika yenileme isteğinde kimlik doğrulaması 3.2.2 ve 3.2.3'de belirtildiği şekilde yapılır.

3.3.2. İptal Sonrası Sertifika Güncelleme İsteğinde Kimlik Doğrulama

Sertifikanın içeriğindeki bilgilerin değişmesi, kullanım süresinin dolması ve iptal sonrası yeni sertifika isteğinde bulunulması durumunda, yeniden sertifika almak isteyen sertifika sahibi güncelleme talebinde bulunur. İptal sonrası sertifika güncelleme isteğinde kimlik doğrulaması 3.2.2 ve 3.2.3'de belirtildiği şekilde yapılır.

3.4. Sertifika İptal İsteğinde Kimlik Doğrulama

Sertifika sahibi Kamu SM'ye kağıt üzerinde ıslak imzalı form veya yazı göndererek sertifikasının iptal edilmesini isteyebilir.

Kağıt üzerinde ıslak imzalı form veya yazı ile yapılan iptal başvurularında kimlik doğrulaması sertifika sahibinin iletişim bilgileri kullanılarak irtibata geçilmesi yolu ile yapılır.

4. İşlemsel Gereklere

Bu bölümde sertifika yönetim süreçlerinde yapılan işlemler anlatılmaktadır. Süreçlerle ilgili ayrıntılar Kamu SM'nin internet sitesinde belirtilmektedir. Sertifika yönetimi aşağıdaki süreçlerden oluşmaktadır:

- Sertifika başvurusu
- Sertifika yenileme
- Sertifika güncelleme
- Sertifika iptal etme

Süreçler sertifika sahipleri ve Kamu SM arasında gerçekleştirilen işlemlerden oluşmaktadır.

4.1. Sertifika Başvurusu

4.1.1. Sertifika Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği

SSL sertifika başvurusu, kamu kurum veya kuruluşları tarafından Kamu SM'ye kurumsal olarak yapılır. Kurum, Kamu SM'den alacağı sertifika hizmetlerinin şartlarını belirleyen SSL Taahhütnamesi'ni ve Güvenli Sunucu Sertifikası Talep Formu'nu doldurup ıslak imzalı ve kaşeli olarak Kamu SM'ye gönderir. Kurum çalışanı, kurumun talebi olmadan bireysel olarak sertifika başvurusunda bulunamaz.

4.1.2. Kayıt İşlemleri ve Sorumluluklar

SSL sertifika başvurusu, kamu kurum veya kuruluşu tarafından Kamu SM'ye yapılır. Kurum, Kamu SM'den alacağı sertifika hizmetlerinin şartlarını belirleyen SSL Taahhütnamesi'ni ve Güvenli Sunucu Sertifikası Talep Formu'nu doldurup ıslak imzalı ve kaşeli olarak Kamu SM'ye gönderir.

Kurum, SSL sertifikası için gerekli sertifika imzalama isteğini kurumsal e-posta adresinden Kamu SM'ye iletir.

4.2. Sertifika Başvurusunun İşlenmesi

4.2.1. Kimlik Tanımlama ve Doğrulama İşlevlerinin Yerine Getirilmesi

Başvuru sırasında kurumdan gelen belgelerin Kamu SM tarafından incelenmesi sonucunda kimlik tanımlama ve doğrulama işlevleri yerine getirilir.

SSL sertifikası başvurusunda bulunan kurumlar resmi yazı ve ekinde SSL sertifikası başvuru formunu Kamu SM'ye gönderir. İlgili form üzerindeki alan adı kaydının kurum tarafından kullanım hakkının olup olmadığı TR alan adları yönetiminden kontrol edilir.

4.2.2. Sertifika Başvurusunun Kabul veya Reddi

Bölüm 4.2.1'deki kontrollerin yapılması sonucunda, sertifika başvurusu sırasında beyan edilen belgelerde tahrifat, hata, eksik onay, eksik bilgi veya yanlış bilgi olması durumlarında başvuru geri çevrilir. Başvurusu kabul edilmeyenlerle ilgili bilgilendirme kuruma ve/veya başvuru sahibi kişiye yazılı veya sözlü olarak yapılır. Yazılı bilgilendirme kurum ve/veya başvuru sahibine e-posta gönderme yoluyla yapılır. Sözlü bilgilendirme kuruma ve/veya başvuru sahibine telefon açılarak yapılır. Kurum ve başvuru sahibine ait e-

posta ve telefon bilgileri başvuru sırasında beyan edilen bilgilerdir. Gereken düzeltmeler yapıp eksiklikler tamamlandıktan sonra başvuru tekrarlanabilir.

Başvurusu kabul edilenler Kamu SM sisteminde kullanıcı olarak tanımlanır ve sertifika üretim süreci başlatılır.

4.2.3. Sertifika Başvurusunun İşlenme Zamanı

Başvuru ile ilgili geçerli tüm belgelerin Kamu SM'nin eline geçmesinin ardından en fazla 3 (üç) iş günü içinde sertifika başvurusu işleme alınır ve sonuçlandırılır.

4.3. Sertifikanın Oluşturulması

4.3.1. Sertifika Oluşturulmasında ESHS'nin İşlevleri

Sertifika başvurusu tamamlanarak sistemde kullanıcı olarak tanımlanan gerçek ve tüzel kişiler adına Kamu SM tarafından sertifika oluşturulur. SSL sertifikası oluşturulmadan önce başvuru sahibi tarafından Kamu SM'ye ulaştırılan sertifika imzalama isteğinin teknik kriterleri sağlayıp sağlamadığı da kontrol edilir.

4.3.2. Sertifika Oluşturulması ile İlgili Sertifika Sahibinin Bilgilendirilmesi

Kamu SM oluşturulan SSL sertifikasını sahibinin kurumsal e-posta adresine gönderir.

4.4. Sertifikanın Kabul Edilmesi

4.4.1. Sertifikanın Kullanıma Açılma Biçimi

SSL sertifikaları sertifika sahibine ulaştırıldığı andan itibaren sertifika sahibi tarafından kabul edilmiş sayılır. Sertifika sahibi sertifika içerisindeki bilgilerin başvuru esnasında beyan ettiği bilgilerle aynı olup olmadığını kontrol eder ve herhangi bir uygunsuzluk durumunda derhal Kamu SM'yi bilgilendirir ve sertifikayı kullanmaz. Sertifika Kamu SM tarafından iptal edilir.

4.4.2. Sertifikanın ESHS Tarafından Yayımlanması

Kamu SM ürettiği SSL sertifikalarını yayımlamamaktadır.

4.4.3. Sertifikanın Oluşturulmasının Diğer Bileşenlere Duyurulması

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

4.5. Sertifikanın ve İmza Oluşturma Verisinin Kullanımı

4.5.1. Sertifika Sahibinin Sertifika ve İmza Oluşturma Verisini Kullanımı

Sertifika sahipleri imza oluşturma verilerini yetkisiz kişilerin erişimine karşı korumakla yükümlüdür. SSL sertifikalarına karşılık gelen imza oluşturma verileri yalnızca sertifikada "Anahtar Kullanımı" alanında belirtilen amaçlar dahilinde kullanılabilir.

4.5.2. Üçüncü Kişilerin Sertifika ve İmza Doğrulama Verisini Kullanımı

Sertifika sahibine ait sertifikaların içinde yer alan imza doğrulama verileri, üçüncü kişilerce doğrulama amacıyla kullanılır. Üçüncü kişiler, güvencikleri sertifikanın ve sertifikayı oluşturan ESHS'nin sertifikasının geçerliliğini kontrol etmekle, sertifikanın "Anahtar kullanım" alanında belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanıldığını doğrulamakla ve bu Sİ/SUE'de belirtilen kullanım koşullarına uymakla yükümlüdürler.

4.6. Sertifikanın Yeniden Üretilmesi

Sertifikanın yeniden üretilmesi, eski anahtar çifti kullanılarak sertifikanın yenilenmesi anlamına gelmektedir. Kamu SM sistemi içinde bu işlemin yapılmasına izin verilmemektedir.

4.7. Sertifikanın Yenilenmesi

Sertifikanın yenilenmesi, sistemde geçerli bir sertifikası bulunan sertifika sahibine, sertifikanın son geçerlilik tarihinden önce, yeni bir anahtar çiftine sertifikanın içeriğinde bulunan bilgilerde değişiklik yapmadan, eskisinin yerine geçecek yeni bir sertifika verilmesi anlamına gelmektedir. SSL sertifikaları için sertifika yenilemesi yapılmaz. Sertifika sahibi tekrar sertifika başvurusunda bulunmak isterse bölüm 4.1 de anlatıldığı şekilde başvurusunu gerçekleştirir.

4.8. Sertifikanın Güncellenmesi

Sertifikanın güncellenmesi, sertifika geçerlilik süresinin dolmuş olması veya sertifikanın içeriğindeki bilgilerde herhangi bir değişiklik olması durumlarında yeniden sertifika talep edilmesi ve üretilmesi anlamına gelmektedir. Sertifika güncellenmesi yeni sertifika başvurusu kapsamında değerlendirilir ve bölüm 4.1 de anlatılan süreç işlemlidir.

4.9. Sertifikanın İptali ve Askıya Alınması

4.9.1. Sertifikanın İptal Edildiği Durumlar

Sertifika iptali, sertifikanın kullanım süresi dolmadan geçerliliğini yitirdiği durumlarda kullanımdan kaldırılması işlemidir. Sertifikanın kullanımdan kaldırılması iptal olduğu bilgisinin herkesin erişebileceği şekilde duyurulması anlamına gelmektedir.

Aşağıdaki sebeplerin ortaya çıkması durumunda sertifika sahibi Kamu SM'ye sertifikasının iptal edilmesi için başvuruda bulunur.

- İmza oluşturma verisinin güvenliğinin kaybedildiğinden şüphelenilmesi,
- Sertifikanın içeriğinde yer alan bilgilerin değişmesi.

Kamu SM, aşağıdaki sebeplerin ortaya çıkması durumunda sertifika sahibine ait sertifikayı iptal eder:

- Sertifika içeriğindeki sertifika sahibine ait bilgilerin sahteliğinin veya yanlışlığının ortaya çıkması,
- Sertifikanın SSL Taahhütnamesi ve Sİ/SUE dokümanında belirtilen şartlara aykırı kullanımının tespit edilmesi,
- Kamu SM'nin sertifikayı imzalamak için kullandığı imza oluşturma verisinin güvenliğinin bozulması,
- Kamu SM'nin işleyişine son vermesi ve verilen sertifikaların yönetim işlemlerinin başka bir ESHS tarafından devamlılığının sağlanamaması.

4.9.2. Sertifika İptal Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği

Kamu SM tarafından verilen SSL sertifikalarını iptal etme yetkisi alan adı sahibi kurumun yetkilisindedir. Kamu SM sertifika iptali yapmadan önce gerekli doğrulama işlemlerini yapar.

Kamu SM Bölüm 4.9.1’de belirtilen durumlarda sertifikayı iptal etme yetkisine sahiptir. Kamu SM, sertifikayı iptal ettiğinde sertifika sahibi kurumu bilgilendirir, iptal sebebini açıklar.

4.9.3. Sertifika İptal Başvurusunun İşlenmesi

SSL sertifikası iptal başvurusu, alan adı sahibi kurum tarafından Kamu SM’ye kurum onaylı resmi yazı ile bildirimde bulunmak sureti ile yapılabilir.

Başvuruların nasıl yapılacağı Kamu SM’nin <http://www.kamusm.gov.tr> web adresinde ayrıntılı olarak anlatılır. Kamu SM, iptal işleminin gerçekleştirilebilmesi için gerekli hizmetleri kesintisiz olarak sunar.

Kamu SM, iptal bilgilerini en kısa zamanda işler ve kamuya duyurur. Kamuya duyurulan iptal durum kayıtları en azından sertifikanın seri numarası ile Kamu SM’nin elektronik imzasını taşır. Kamu SM, iptal durum kayıtlarını SSL sertifikaları için SİL yayımlamak ve ek olarak OCSP’de sertifikanın durumunu iptal konumuna getirmek suretiyle duyurur.

SİL dosyası, Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisi ile imzalanır. İptal edilen sertifikaların seri numarası sertifikanın geçerlilik süresinin sonuna kadar SİL içinde tutulur. Geçerlilik süresi dolduktan sonra sertifika seri numarası SİL’den çıkarılır. OCSP’de geçerlilik süresi dolan iptal edilmiş sertifikaların durumu iptal edilmiş konumda görünmeye devam eder.

4.9.4. İptal İsteği Ertelenme Süresi

Böyle bir süre öngörülmemiştir.

4.9.5. İptal İsteğinin İşlenme Süresi

Kamu SM, kendisine gelen geçerli iptal başvurularını derhal işleme alır ve gerekli doğrulamanın ardından sertifikayı iptal eder.

4.9.6. Üçüncü Kişilerin Sertifika İptal Durumunu Kontrol Gerekliliği

Kamu SM, iptal durum kayıtlarını ücretsiz olarak kamuya açar. Sertifika iptal durum kayıtlarına, sorgulama yapacak kişinin kimlik doğrulamasına gerek kalmadan dileyen herkes tarafından erişilebilir. Kamu SM, iptal durum kayıtlarına erişimin sürekliliğini sağlar.

Üçüncü kişiler, sertifikalara dayanarak işlem yapmadan önce sertifikaların geçerliliğini SİL ya da OCSP yöntemlerinden birini kullanarak kontrol etmekle yükümlüdür.

Üçüncü kişiler, sertifika geçerlilik kontrolünü yaptığı SİL dosyasının veya OCSP’den aldığı iptal durum kaydının Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisiyle imzalandığını kontrol eder. Üçüncü kişilerin yapması gereken geçerlilik kontrolleri Bölüm 9.6.4’te belirtilmiştir.

4.9.7. Sertifika İptal Listesi Yayımlama Sıklığı

Sertifika iptal bilgisinin bulunduğu SİL’lerin geçerlilik süresi 36 (otuzaltı) saattir. Ancak bu sürenin dolması beklenmeden SİL yayım zamanından 23 (yirmiüç) saat sonra güncellenir. Bu süre içinde yeni bir sertifika iptali olmasa dahi SİL güncellenir. Eski SİL dosyaları geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerliliğini korur.

Kamu SM’ye ait alt kök sertifikalarının iptal bilgilerinin duyurulduğu SİL dosyası 10 (on) ayda bir yenilenir. Sertifikanın iptali durumunda SİL dosyası derhal yenilenir.

4.9.8. Sertifika İptal Listesi Yayımlama Gecikme Süresi

SİL, belirtilen yayımlama zamanından en geç 5 (beş) dakika sonra yayımlanır.

4.9.9. Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Hizmeti

Kamu SM, SSL sertifikalarının iptal durum bilgisini OCSP üzerinden de yayımlar. OCSP'den yayımlanan iptal durum kaydı Kamu SM'ye ait olduğu duyurulan imza oluşturma verisiyle imzalanır. OCSP'deki iptal durum kayıtları geçerli bir iptal başvurusu alınmasından en geç 30 (otuz) saniye sonra güncellenir.

OCSP desteği olan uygulamalar SSL sertifikalarının geçerlilik durum kontrolünü <http://ocspces4.kamusm.gov.tr> ve Kamu SM sertifikasının geçerlilik durum kontrolünü <http://ocspkok3.kamusm.gov.tr> adresleri üzerinden sağlar.

4.9.10. Çevrim İçi Sertifika İptal Durum Kaydı Gereksinimi

Kamu SM, sertifika iptal bilgisinin sisteme daha az yük getirecek biçimde yayımlanmasını sağladığı ve daha güncel bilgi sunduğu için, SİL yanında çevrim içi sertifika iptal durum kaydı desteğini de vermektedir.

SİL dosyası, iptal edilen her sertifika için iptal bilgisinin eklenmesiyle gittikçe büyüyen bir dosya niteliğindedir. Güncel iptal durum kaydına her ihtiyaç duyulduğunda dosyanın Kamu SM bilgi deposundan indirilmesi gerekir. Gittikçe büyüyen SİL dosyasının sisteme getireceği yüke karşılık, OCSP ilgili sertifikanın iptal olup olmadığı bilgisinin talep eden tarafa soru cevap yöntemiyle iletilmesine olanak tanımaktadır.

4.9.11. Diğer Sertifika Durum Bildirim Yöntemleri

Kamu SM, SİL ve OCSP dışında iptal durum kaydı bildirim yöntemlerini uygulamamaktadır.

4.9.12. İmza Oluşturma Verisinin Güvenliğini Yitirmesi Durumu

İmza oluşturma verisinin güvenliğini yitirmesi durumunda sertifika iptal edilir. Sertifikanın iptal edilmesi dışında herhangi bir husus uygulanmamaktadır.

4.9.13. Sertifikanın Askıya Alındığı Durumlar

SSL sertifikaları için askıya alma işlemi uygulanmamaktadır.

4.9.14. Sertifika Askıya Alma Başvurusunu Kimlerin Yapabildiği

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

4.9.15. Sertifika Askıya Alma Başvurusunun İşlenmesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

4.9.16. Askıda Kalma Süresi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

4.10. Sertifika Durum Servisleri

Üçüncü kişiler, Kamu SM sertifika iptal durum kayıtlarına SİL ve OCSP servisleri aracılığıyla aşağıda belirtilen şekilde ulaşır.

4.10.1. İşletimsel Özellikleri

Üçüncü kişiler, sertifika iptal durum kayıtlarına Kamu SM'ye ait SİL dosyalarından erişebilirler. Kamu SM'ye ait SİL dosyalarına erişim bilgileri 2. Bölüm'de verilmiştir. Üçüncü kişiler, iptal durum kaydını her kontrol etmek istediklerinde güncel SİL dosyasını Kamu SM bilgi deposundan kendi sistemlerine kopyalar ve gerekli kontrolleri yaparlar.

OCSP İstemci desteği olan üçüncü kişiler, sertifika iptal durumunu OCSP'den öğrenebilirler. OCSP erişim adresi 2. Bölümde verilmiştir. Üçüncü kişiler sertifika veya sertifikaların geçerlilik durumunu her kontrol etmek istediklerinde, OCSP üzerinden sorgulama yaparlar.

4.10.2. Servisin Erişilebilirliği

SİL ve OCSP servislerinin verildiği sistemlere erişimin kesintisiz olarak sağlanabilmesi için gereken tüm tedbirler Kamu SM tarafından alınır. Ancak buna rağmen erişimin bir süreliğine kesilmiş olması durumunda üçüncü kişiler, problem giderilinceye kadar sertifika iptal durum kaydını kontrol etmeleri gereken işlemlerini durdurur. Üçüncü kişilerin iptal durum kaydını, erişimin kesilmesi sebebiyle kontrol etmeden yaptıkları işlemlerden doğan zararlardan Kamu SM sorumlu tutulamaz.

4.10.3. İsteğe Bağlı Özellikler

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

4.11. Sertifika Sahipliğinin Sona Ermesi

Sertifikanın kullanım süresinin dolması, iptal edilmesi ve Kamu SM'nin sertifika hizmetlerini sonlandırmasıyla sertifika sahipliği sona erer. Kamu SM sertifikanın iptal edilmesi ve Kamu SM tarafından sertifika hizmetlerinin sonlandırılması durumunda sertifika sahibini ve varsa taahhütnamede belirtilen kişileri bilgilendirir. Kullanım süresinin dolması durumunda Kamu SM sertifika sahibini bilgilendirmez; sertifika sahibi sertifikasının kullanım süresinin dolduğu zamanı kendisi takip etmekle yükümlüdür.

4.12. Anahtar Yeniden Üretim

Sertifika sahiplerine ait anahtarların yeniden üretilmesi veya yedeklenmesi işlemi uygulanmamaktadır.

5. Yönetim, İşlemsel ve Fiziksel Kontroller

Bu bölümde Kamu SM tarafından sertifika hizmeti verilirken yerine getirilmesi gereken teknik olmayan güvenlik kontrolleri anlatılmıştır.

5.1. Fiziksel Güvenlik Denetimleri

Kamu SM sisteminin çalıştığı cihazların bulunduğu binalar ve odalar, giriş ve çıkışların kontrol edildiği, yetkisiz kişilerin girişini engelleyen güvenlik önlemleri ile donatılmıştır.

5.1.1. Tesis Yeri ve İnşaatı

Kamu SM sisteminin çalıştığı binanın bulunduğu mekan, yerleşim merkezinden uzak, yangın, su baskını, deprem, yıldırım ve hava kirliliğinden en az etkilenecek, giriş ve çıkışların kontrol edildiği bir bölgedir.

Bina, yüksek güvenlik gerektiren işlerin yapılmasına imkan sağlayan yapıdadır. Bina, esnek (çelik yapı) ve sert (çelik çatıyla desteklenmiş beton yapı veya desteklenmiş beton yapı) yapı şartlarını sağlamaktadır.

Kamu SM'nin kurulduğu yer ve binada güç birimleri, haberleşme birimleri, havalandırıcılar, yangın söndürücüler mevcut olup, deprem, su ve afetlere karşı gerekli tedbirler alınmıştır.

5.1.2. Fiziksel Erişim

Kamu SM yazılım ve donanım modülleri ile arşivlere erişim denetim altındadır. Binaya girişler güvenlik görevlilerinin kontrolü altında, gelişmiş erişim kontrol cihazlarıyla sağlanmaktadır.

Bina içinde Kamu SM sistemine ait yazılım ve donanım araçlarının bulunduğu, elektronik veya kağıt ortamdaki bilgilerin tutulduğu, sistemin işletildiği ve yönetildiği odalara erişim gelişmiş erişim kontrol cihazlarıyla yapılmaktadır. Yetkisi olmayan kişiler sistemin kurulu olduğu odalara giriş yapamamaktadır. Yetkisiz kişilerin donanım bakımı veya bunun gibi sıra dışı bir amaçla sistemin kurulu olduğu odalara girişleri özel erişim talimatları uyarınca düzenlenir.

5.1.3. Güç Kaynağı ve Havalandırma

Aşağıdaki güç kaynakları Kamu SM işlevlerinin yerine getirilmesi ve sürekliliği için kullanılmaktadır:

- Güç alma ve devşirme (transformatör) birimleri
- Dağıtım paneli
- Trafo
- UPS
- Kuru akü
- Acil jeneratör

Bina gerekli havalandırma sistemi ile donatılmıştır.

5.1.4. Su Baskınları

Kamu SM işlevlerinin yerine getirildiği ortamlarda su baskınlarından en az zarar görecektir şekilde önlemler alınmıştır.

5.1.5. Yangın Önleme ve Korunma

Kamu SM işlevlerinin yerine getirildiği ortamlarda yangını önleyici ve olası yangınlarda zararı en aza indirecek önlemler alınmıştır.

5.1.6. Saklama ve Yedekleme Ortamlarının Korunması

Kullanılan veri saklama ortamları (disk, CD, kağıt vs.) bozulmaya, yıpranmaya karşı fiziksel ve elektronik olarak korunur.

5.1.7. Atıkların Yok Edilmesi

Hassas bilgilerin bulunduğu ve kullanılmayan elektronik veya kağıt ortamda tutulan bilgiler geri dönüşümsüz olarak yok edilir.

5.1.8. Farklı Mekanlarda Yedekleme

Kamu SM, sisteminin sürekliliğini sağlayabilmek amacıyla gerekli gördüğü bileşenleri, farklı bir fiziksel mekanda güvenli kasalarda saklar. Yedek sistemin bulunduğu mekan, asıl sistemin sağladığı tüm güvenlik ve işlevsellik şartlarını sağlar.

5.2. Prosedürel Kontroller

5.2.1. Güvenilir Roller

Kamu SM’de çalışan personelin rolleri aşağıda belirtildiği şekilde sınıflandırılmıştır:

Kamu SM Yöneticisi: Kamu SM iç işleyişinin yürütülmesini, Kamu SM’nin yasal yükümlülüklerinin yerine getirilmesini, talimat ve politikaların uygun olarak kullanılmasını, gerekli gördüğü durumlarda değişiklik ve düzenlemelerin yapılmasını sağlar.

Kamu SM Teknik Sorumlusu: Kamu SM birimleri arasında teknik uyumun gerçekleşmesini sağlar. Teknik faaliyetleri gözden geçirir. Bilgi sistemlerinin güvenliğini ve performansını izler.

Güvenlik Yöneticisi: Kamu SM güvenlik yöntemleri ve politikalarının uygulanmasını takip eder. Zaman içinde sistemin güvenlik ihtiyaçlarını belirler ve bu ihtiyaçların giderilmesini koordine eder.

Güvenlik İşletmeni: İşletmen sınır güvenliği ile ilgili varlıkların işlerliğinden sorumludur. Güvenlik duvarları, saldırı tespit sistemi, kayıt sistemi ve antivirüs sistemi idamesini sağlar.

Sistem Yöneticisi: Güvenlik bileşenleri hariç bütün sistemin işletiminden sorumludur. Sistemde zaman içerisinde yapılması gereken değişiklikleri koordine eder.

Sistem İşletmeni: Bütün sunucuların işletim sistemi ve donanım idamesinden sorumludur. Bileşenlerle ilgili gerekli güncellemeleri yapar.

Veri Sistemleri Yöneticisi: Dizin ve veritabanı yığınlarının (cluster) yönetimini yapar. Veritabanı yönetim faaliyetlerini gerçekleştirir.

Sertifika Süreç Yöneticisi: Kamu SM internet sitesinde yayımlanan Sİ ve SUE, dokümanlarının gerektiğinde güncellenmesini veya değiştirilmesini önerir, sertifika yönetim prosedürlerinde anlatılan prosedürlerin iyileştirilmesinden sorumludur.

Sertifika Üretim Ekip Lideri: Sertifikanın üretiminin planlanması, gerçekleştirilmesi ve sertifikaların teslimatı ile ilgili tüm çalışmaları yapar, sertifika üretim işletmenlerini koordine eder.

Sertifika Üretim İşletmeni: Sertifika yaşam döngüsü işlemlerini Sertifika Yönetim Prosedürleri'nde belirtildiği şekilde yapar. Sertifika yaşam döngüsü süreçleri kapsamında gelen ve giden evrakı kontrol eder ve arşivler.

Sertifika Çağrı Destek İşletmeni: Kamu SM'ye gelen telefon çağrılarına cevap verir. Prosedürler içinde belirtilen durumlarda sertifika sahibini bilgilendirir.**Elektronik Sertifika Yönetim Altyapısı (ESYA) ve Uygulama Destek Sorumlusu:** Kamu SM'de kurulu olarak teslim aldığı ESYA sistemini yaşatmak için gerekli önlemleri alır.

Denetçi: Yönetim tarafından TÜBİTAK BİLGEM içinde uygunluk denetimleri yapan birimlerden veya Kamu SM bünyesinde çalışan personel arasından görevlendirilen bir kişi olan denetçi, sistem denetim profilinin kurulması, denetimlerin yönetimi ve gözden geçirilmesi ile sistemin teknik ve idari işleyişinin kontrolü ve raporlarının hazırlanmasından sorumludur.

5.2.2. Her İşlem İçin Gereken Kişi Sayısı

Kamu SM, Kök ve alt köklere ait sertifikaların üretilmesi ve iptal edilmesi için birden fazla kişinin aynı anda hazır bulunmasını sağlar.

Kamu SM, Kök ve alt köklere ait imza oluşturma verilerinin başka bir kriptografik modül içerisine yedeklenmesi için birden fazla kişinin aynı anda hazır bulunmasını sağlar.

5.2.3. Kimlik Doğrulama ve Yetkilendirme

Kamu SM işleyişinin her adımında, işlemleri yerine getirecek kişilerin kimlik tanımlaması ve doğrulaması yapılır. Böylece her sistem birimine sadece yetkili kişilerin erişimi sağlanır. Sistemdeki bazı birimlere erişim, farklı derecelerdeki yetkilendirme tanımlamalarıyla yapılır. Bu birimlere erişimin sağlanabilmesi için kimlik doğrulaması yapıldıktan sonra yetkilendirme tanımlamalarında verilen yetkiler çerçevesinde sistemde işlem yapılabilir.

Kamu SM sistemi içinde kimlik doğrulama güvenli donanım araçları, parolalar, gizli sorular ve biyometrik veri kullanılarak güncel kriptografik yöntemlerle yapılır.

5.2.4. Görevlerin Ayrılmasını Gerektiren Roller

Tanımlanan roller içinde sertifika işletmenleri dışındakiler için bir kişi birden fazla rolden sorumlu olabilir.

5.3. Personel Güvenlik Kontrolleri

5.3.1. Kişisel Geçmiş, Deneyim ve Nitelik Gereklere

Çalışanlar sistemin işleyiş ve güvenlik gereklere sağlayabilecek nitelikte, bilgili ve deneyimli kişilerden seçilir. Kamu SM'nin istihdam ettirdiği personel sistem güvenliği, veri

tabanı yönetimi, elektronik imza teknolojileri ve uygulamaları, sertifika yönetimi ile ilgili konularda bilgi ve deneyimi olan nitelikli kişilerden oluşur.

5.3.2. Geçmiş Araştırması

Çalışanların Kamu SM'nin işletilmesinde güvenlik ihtiyaçlarının gerektirdiği güvenilirliğe sahip olması gerekmektedir. Personelin güvenilirliği geçmişine yönelik yapılan araştırmalar ile belirlenir. İşe alınmadan önce geçmişe yönelik yapılan araştırmalarda personelin herhangi bir sebepten dolayı hüküm giyip giymemiş olduğu araştırılır.

5.3.3. Eğitim Gereklere

Çalışanlar Kamu SM'deki işlerine aktif olarak başlamadan önce gerekli eğitimden geçirilirler. Çalışanlara verilen eğitimde Kamu SM'de uygulanan güvenlik ilkeleri, sistemin teknik ve idari işleyişi, işleriyle ilgili süreçler, süreç içindeki görev ve sorumluluklar anlatılır.

5.3.4. Sürekli Eğitim Gereklere ve Sıklığı

Kamu SM sisteminde yapılan değişikliklerin bildirilmesi amacıyla personele verilen eğitimler gerekli görüldükçe tekrarlanır. Yeni göreve başlayanlar için temel başlangıç eğitimi verilir.

5.3.5. Görev Değişim Sıklığı ve Sırası

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

5.3.6. Yetkisiz Eylemlerin Cezalandırılması

Kamu SM personelinin tamamen veya kısmen sahte elektronik sertifika oluşturması, geçerli olarak oluşturulan elektronik sertifikaları taklit veya tahrif etmesi, yetkisi olmadan elektronik sertifika oluşturması veya bu elektronik sertifikaları bilerek kullanması halinde ve diğer yetkisiz eylemlerde ilgili mevzuat gereğince işlem yapılır.

5.3.7. Anlaşmalı Personel Gereksinimleri

Kamu SM kendi personeli dışındaki kişilerle çalışmak durumunda olduğunda, bu kişilerle ilgili olarak, kendi personeline uyguladığı güvenlik kontrollerini yapar.

5.3.8. Sağlanan Dokümantasyon

Çalışanlara işleriyle ve süreçlerle ilgili gerekli kılavuz ve destek dokümanları sağlanır.

5.4. Denetim Kayıtları

Kamu SM işleyişi sırasında gerçekleştirilen anahtar ve sertifika yönetimi, sistemin güvenliği ile ilgili işlerin kayıtları tutulur. Tutulan kayıtların bir kısmı elektronik ortamda, diğer bir kısmı ise kağıt üzerindedir. Denetimler sırasında gerekli görüldüğü takdirde bu kayıtlar görevliler tarafından incelenir.

5.4.1. Kaydedilen İşlemler

Kamu SM sisteminde aşağıda yapılan işlemler ile ilgili elektronik veya kağıt ortamda yapılan işlerin kayıtları tutulur:

- Kamu SM anahtarlarının yaşam döngüsü yönetimi işlemleri
  - Anahtar üretimi
  - Anahtar yedekleme

- Anahtar yok etme
- Kriptografik modül yaşam döngüsü işlemleri
- Sertifika üretim ve iptal başvuruları
  - Başvuru sahibi tarafından sunulan belgelerin neler olduğu bilgisi
  - Başvuru sırasında alınan kimlik tanımlamaya yarayan belgeler
  - Başvuru sırasında elektronik veya kağıt ortamda alınan form veya belgeler
  - Kağıt belgelerin kopyalarının nerede saklandığı bilgisi
  - Geçerli ve geçersiz alınan tüm başvuru bilgileri
- Sertifika yaşam döngüsü yönetimi işlemleri
  - Sertifika üretimi
  - Sertifika iptal etme
  - SİL yayımlanması
- Güvenlikle ilgili diğer işlemler
  - Sisteme başarılı veya başarısız tüm erişim denemeleri
  - Çalışanlar tarafından gerçekleştirilen güvenlik sistemi işlemleri
  - Güvenli tutulması gereken hassas dosyaların okunması, yazılması ve değiştirilmesi
  - Güvenlik profili değişiklikleri
  - Sistemin çökmesi, donanım hataları ve diğer bozukluklar
  - Güvenlik duvarı (firewall) ve yönlendirici (router) işlemleri
  - Kamu SM'ye ziyaretçi giriş ve çıkışı

Kayıtlarda kayıt zamanı ve kaydın oluşmasına sebep olan çalışanın ismi bulunur.

5.4.2. Kayıtların İncelenme Sıklığı

Sistemin işleyişiyle ilgili tutulan kayıtlar düzgün zaman aralıklarıyla incelenir. İncelemeler haftalık olarak yapılır ve herhangi bir güvenlik açığı oluşup oluşmadığı kontrol edilir. Buna ek olarak, sistemde olağandışı hareketlerin görülmesi ya da alarm durumlarında tutulan kayıtlar incelenir. Yapılan incelemeler sonucu gerek görülen ve başlatılan işlemler de belgelenir.

Sertifika başvurusu sırasında sertifika sahiplerinden gelen bilgilerin elektronik veya kağıt ortamda tutulan kayıtları, sertifika yaşam döngüsü süresi içinde gerek görüldükçe veya yasal işlemler sebebiyle incelenebilir.

5.4.3. Kayıtların Saklanma Süresi

Kayıtlar incelenmelerinden sonra, en az 2 (iki) ay sistemde tutulur. Ardından arşivlenir.

5.4.4. Kayıtların Korunması

Kamu SM'ye ait kayıtların elektronik ve fiziksel olarak güvenlik altında tutulması için aşağıdaki önlemler alınmıştır:

- Kayıtlar yetkisi olan personel tarafından oluşturulur.
- Yetkisi olmayan kişiler elektronik kayıtların bulunduğu sistemlere erişemezler.
- Kağıt üzerindeki kayıtlar sadece yetkililerin girme izni bulunan kilitli odalarda bulunur.
- Kayıtların değiştirilmesine izin verilmez, bunun için gerekli güvenlik önlemleri alınmıştır.
- Elektronik olarak saklanan ve sistemin işleyişi açısından kritik olan kayıtlar, işlemi yapan personel tarafından gerektiğinde elektronik imza ile imzalanarak saklanır. Böylece kritik kayıtlarda oluşabilecek her değişiklik sistem tarafından fark edilir.
- Kritik bilgiler gerektiğinde Kamu SM'ye ait anahtarlarla şifreli olarak saklanır.

5.4.5. Kayıtların Yedeklenmesi

Sistemin kritikliği göz önüne alındığında her gün düzenli olarak, sistemin yoğun olarak kullanılmadığı bir saatte gerekli görülen kayıtların çevrim içi yedeği alınmaktadır. Yedekleme ihtiyacını gidermek üzere teyp kütüphanesi ve yedekleme işlemlerini otomatikleştirmek için yedekleme yönetim yazılımı mevcuttur.

5.4.6. Kayıtların Toplanması

Kayıtlar uygulama katmanında, ağ katmanında ve işletim sistem düzeyinde otomatik olarak toplanır. Kamu SM çalışanları da sertifika işlemleri ile ilgili bilgi girişi yaptıklarında kayıt hazırlar.

5.4.7. Kayda Sebebiyet Veren Tarafın Bilgilendirilmesi

Kayıt oluşmasına sebep olan işlemi başlatan Kamu SM sertifika yönetim sistemi kullanıcısı, kaydın yapıldığına dair sistem tarafından bilgilendirilir.

5.4.8. Saldırıya Açıklığın Değerlendirilmesi

Denetim kayıtlarının tutulduğu sistemler için Bölüm 6.5, 6.6 ve 6.7'de sözü geçen teknik güvenlik kontrolleri uygulanır.

5.5. Kayıt Arşivleme

5.5.1. Arşivlenen Kayıt Bilgileri

Bölüm 5.4.1'de belirtilen kayıtlara ek olarak sertifika başvurusu ve sertifika yaşam döngüsüyle ilgili, elektronik olarak ya da kağıt üzerinde tutulan aşağıdaki belgeler arşivlenir:

- Sertifika sahibi veya bağlı bulunduğu kurum tarafından, başvuru sırasında verilen tüm bilgi ve belgeler
- Sertifika üretimi ve iptal başvuruları sırasında elektronik veya kağıt ortamda alınan formlar
- Sertifika işlemleriyle ilgili yapılan önemli yazışmalar
- Üretilen tüm sertifikalar
- Geçerlilik süresi dolan tüm Kamu SM Kök ve alt kök sertifikaları
- Yayınlanan tüm sertifika iptal durum kayıtları
- Sertifika İlkeleri dokümanı

- Sertifika Uygulama Esasları dokümanı
- Sertifika yönetim prosedürleri
- Sertifika Sahibi Taahhütnameleri

5.5.2. Arşivlerin Tutulma Süresi

Arşivlenen bilgiler ve belgeler en az 7 (yedi) yıl boyunca saklanır.

5.5.3. Arşivlerin Korunması

Arşivlenen bilgi ve belgeler izinsiz izlenmeyi, değiştirmeyi ve silinmeyi engelleyecek şekilde elektronik ve fiziksel olarak güvenli tutulur. Arşivler yetkisiz çalışanların erişimine kapalıdır. Arşivlerin tutulduğu ortam 5.5.2’de belirtilen süre boyunca arşivlerin zarar görmesini engelleyecek şekilde seçilir.

5.5.4. Arşivlerin Yedeklenmesi

Kritik bilgi içeren elektronik arşivler Kamu SM iş sürekliliği politikası gereğince yedeklenir.

5.5.5. Kayıtların Zaman Damgası Gereksinimleri

Kamu SM gerekli gördüğü kayıtlara zaman damgası ekler.

5.5.6. Arşivlerin Toplanması

Arşivler elektronik veya kağıt ortamda toplanır.

5.5.7. Arşiv Bilgilerinin Elde Edilme ve Doğrulanma Metodu

Arşiv bilgileri yetkili personelden edinilir. Aynı bilgiye ait birden fazla arşiv olması durumunda arşivler kıyaslanarak doğruluğu kontrol edilir.

5.6. Anahtar Değişimi

Kamu SM’ye ait anahtarlar ve sertifikalar geçerlilik süresinin dolması sebebiyle veya güvenlik gerekleriyle yenilenebilir. Kamu SM’ye ait sertifikanın kullanım süresinin dolmasından önce eski anahtar çiftinden yeni anahtar çiftine geçiş işlemleri yapılır. Anahtar değişimi işlemleri şunları gerektirir:

- Sertifika kullanım süresinin dolmasından en az 3 (üç) yıl önce işlemler başlatılır. Eski anahtarlarla sertifika verilmesi durdurulur.
- Kamu SM’nin eski imza oluşturma verisiyle imzalanmış sertifikaların doğrulanabilmesi için, eski Kamu SM sertifikası yayımlanmaya devam eder.
- SİL dosyası aynı Kamu SM imza oluşturma verisiyle imzalanıyorsa, Kamu SM’nin eski imza oluşturma verisiyle oluşturulmuş sertifikaların kullanım tarihleri dolana kadar, Kamu SM SİL’leri eski imza oluşturma verisiyle imzalanmaya devam eder. Yeni üretilen sertifikalar için oluşturulan SİL dosyası yeni Kamu SM imza oluşturma verisiyle imzalanır.
- Kamu SM anahtarlarının yenilendiği bilgisini <http://www.kamusm.gov.tr> internet adresi üzerinden duyurur ve sertifika hizmeti verdiği kurumları bilgilendirir.

5.7. Güvenilirliğin Yitirilmesi ve Arıza Durumlarında Yapılacaklar

5.7.1. Güvenilirliğin Yitirilmesi Durumunun Düzeltilmesi

Güvenilirliğin yitirilmesi durumlarında, sertifika yönetim sisteminin en kısa zamanda yeniden güvenilir olarak çalışmaya başlaması, durumdan etkilenen tarafların haberdar edilmesi ve zararlarının en aza indirgenmesi için belirlenen süreçler işletilir.

5.7.2. Donanım, Yazılım veya Veri Bozulması

Donanım, yazılım veya veri bozulması durumları raporlanır ve arızanın/hatanın giderilmesi için gerekli süreç başlatılır.

İş sürekliliğini sağlamak için sistemde kullanılacak aktif cihazlar ve depolama alan ağı bileşenleri yedekli yapıda çalışmaktadır. Depolama ünitesi fiziksel olarak farklı bir noktada bulunan veri depolama ünitesi ile veri senkronizasyonu yapabilecek niteliktedir. Arızanın giderilmesi süreci arıza sebebinin araştırılmasını, hatanın giderilmesini ve gerekli görüldüğünde Kamu SM hizmetlerini güvenilir yedek ortama aktarmayı içerir.

Gerekli görüldüğü takdirde imza oluşturma verisinin çalınması durumunda uygulanacak süreçler işletilir ve yeniden çalışırılık sağlanır.

5.7.3. İmza Oluşturma Verisinin Gizliliğinin Kaybedilmesi

Kamu SM'nin sertifika imzalamada kullandığı imza oluşturma verisinin gizliliğinin kaybedildiğinden şüphelenilmesi ya da bunun öğrenilmesi durumunda ilgili sertifika en kısa zamanda iptal edilir ve aşağıdaki işlemler yerine getirilir:

- Kamu SM kendisine ait sertifikanın iptal edildiğini, iptal sebebi ile birlikte en hızlı şekilde <http://www.kamusm.gov.tr> internet adresi üzerinden duyurur ve ilgili kurumları yazıyla bilgilendirir.
- Kamu SM, sertifika sahiplerinin durumdan ne şekilde etkileneceğini belirten açıklamayı yapar, eski özelahtarıyla oluşturulan sertifikalara güvenilmemesi için ilgili taraflara ihtarda bulunur.
- Kamu SM, kendisine ait sertifikanın iptal edildiği bilgisini yayımladığı SİL dosyasında belirtir.
- Kamu SM tarafından üretilen sertifikaların gerekli görünen bir kısmı veya hepsi iptal edilir. İptal bilgisi sertifika sahipleri ile ilgili kurumlara en kısa zamanda bildirilir.
- Kamu SM sertifika isteklerine yanıt vermeyi durdurur.
- İlgili taraflar Kamu SM'nin durumuyla ilgili sürekli bilgilendirilir.
- Kamu SM, imza oluşturma verisinin yok edilmesi sürecini işletir.
- Kamu SM, yeni bir anahtar çifti ve sertifika üreterek yeni sertifikayı taraflara bildirir.
- Kamu SM anahtar çiftinin yenilenmesiyle, iptal edilen sertifikaların kullanıcıdan gelen talep doğrultusunda güncellenmesi süreci başlatılır.

5.7.4. Arıza Sonrası Yeniden Çalışırılık

Kamu SM, arıza ya da afet sonrası sistemin en kısa zamanda yeniden ve güvenli olarak çalışmaya başlaması için gerekli yöntemleri ve süreçleri Kamu SM İş Sürekliliği Planı'nda tanımlar.

Kamu SM, arıza sonrası yeniden çalışırılığı sağlayacak Kamu SM İş Sürekliliği Planı'nı periyodik olarak gözden geçirir ve test eder.

5.8. Sertifika Hizmetlerinin Sonlandırılması

Kamu SM, bir sebeple işleyişine son vereceği zaman aşağıdaki işlemleri yerine getirir:

- Sertifika hizmetlerine son vereceği tarihten 3 (üç) ay öncesine kadar durumu sertifika hizmeti verdiği bütün kurumlara yazı ile ve sertifika sahiplerine e-posta ile duyurur.
- Sertifika hizmetlerine son vereceği bilgisini internet sitesi üzerinden ve ulusal yayın yapan en yüksek tirajlı 3 (üç) gazetede ilan vermek suretiyle kamuoyuna duyurur.
- Sertifika hizmetlerine son vereceğini duyurmasından itibaren sertifika başvurusu kabul etmez ve yeni sertifika oluşturmaz.
- Dağıttığı sertifikaları iptal eder, iptal bilgisini SİL ve OCSP aracılığıyla üçüncü kişilere duyurur. İptal ettiği sertifikaların bilgisini kurumlara yazılı olarak, sertifika sahiplerine e-posta ile duyurur.
- İptal ettiği sertifikaların kullanım süreleri dolana kadar en son ürettiği SİL dosyasını yayımlamaya devam eder.
- SİL dosyasını imzalamada kullandığı imza oluşturma verisine karşılık gelen sertifikasını, SİL dosyasının geçerlilik süresi boyunca yayımlamaya devam eder.
- Sertifikaları imzalamak için kullandığı imza oluşturma verisini imha eder.
- İlgili tüm kayıtları ve arşivleri uygun bir şekilde en az 7 (yedi) yıl boyunca korur.

6. Teknik Güvenlik Kontrolleri

Kamu SM'nin kendisi ve sertifika sahipleri adına, anahtar çiftleri ve erişim verilerini ürettiği, sertifika yönetim işlemlerini gerçekleştirdiği sistemler CWA 14167-1 ve ETSI TS 101 456 gerekliliklerini sağlar.

6.1. Anahtar Çifti Üretimi ve Kurulumu

6.1.1. Anahtar Çifti Üretimi

6.1.1.1. Kök ve Alt Kök Anahtar Çifti Üretimi

Kök ve alt köklere ait anahtar çiftleri, yetkisi olmayan personelin giremeyeceği güvenli odada, birden fazla eğitimli personelin gözetiminde, ağ ortamına kapalı sistemlerde, güvenli anahtar üretimi için gereken testlerden geçmiş, güvenli yazılım ve/veya donanım kullanılarak üretilir. Üretilen imza oluşturma verisi güvenli kriptografik modül içinde saklanır. Modül güvenli odadan dışarıya çıkarılmaz. Yapılan bütün işlemler kayıt altına alınır ve işlemi gerçekleştiren personel tarafından onaylanır.

İmza oluşturma verisinin saklandığı kriptografik modül Bölüm 6.2.1'de belirtilen standartlara uyar.

6.1.1.2. Sertifika Sahibi Anahtar Çiftinin Üretimi

SSL sertifikaları için anahtar çifti üretimi sertifika sahibi tarafından gerçekleştirilir.

6.1.2. Sertifika Sahibine İmza Oluşturma Verisinin Ulaştırılması

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.1.3. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı'na İmza Doğrulama Verisinin Ulaştırılması

SSL sertifikası başvuru sahipleri, başvurularının kabul edilmesi sonrasında imza doğrulama verisini PKCS#10 formatında sertifika imzalama isteği olarak e-kurumsal e-postası ile Kamu SM'ye ulaştırırlar.

6.1.4. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Sertifikalarına Erişim Sağlanması

Kamu SM'ye ait kök ve alt kök sertifikaları internet ortamında tarafların erişimine hazır bulundurulur. Sertifikanın yayımlandığı ortamın izinsiz değiştirmeye ve silinmeye karşı güvenliği sağlanır.

Kamu SM'ye ait sertifikalar Kamu SM'ye ait web sayfası üzerinden yayımlanır.

Kök ve alt kök sertifikalarının özet değeri ve özet algoritması <http://depo.kamusm.gov.tr> web adresi üzerinden yayımlanır ve Kamu SM'nin faaliyete geçmesini müteakip 7 (yedi) gün içinde ulusal yayın yapan en yüksek tirajlı 3 (üç) gazetede ilan vermek suretiyle kamuoyuna duyurulur.

6.1.5. Anahtar Uzunlukları

Kamu SM'ye ait kök ve alt köklerin RSA açık anahtar algoritması imza oluşturma anahtar çiftinin boyu en az 2048 bittir.

OCSP'den duyurulan iptal durum kayıtlarını imzalamak için kullanılan RSA imza oluşturma anahtar çiftlerinin boyu en az 2048 bittir.

Kamu SM tarafından üretilen SSL sertifikalarınınRSA anahtar çiftlerinin boyu en az 2048 bittir.

6.1.6. Anahtar Üretim Parametreleri ve Kalitesinin Kontrolü

Kamu SM tarafından anahtar üretiminde kullanılan algoritmaların güvenliği ispatlanmış ve dünyaca kabul görmüştür. Algoritmaların gerçekleştirilmesinde kullanılan yöntemler gerekli güvenlik kriterlerini sağlar. Anahtarları üreten donanım ve yazılımlar gerekli güvenlik testlerinden geçmiştir.

6.1.7. Anahtar Kullanım Amaçları

Kamu SM tarafından oluşturulan imza oluşturma verilerinin hangi amaçlar için kullanılabileceği ilgili imza oluşturma verisine karşılık gelen sertifikadaki “Key Usage” ve “Extended Key Usage” uzantısı içerisinde belirtilir.

6.2. İmza Oluşturma Verisinin Korunması

6.2.1. Kriptografik Modül Standartları

Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisi güvenli donanım ve/veya yazılımlar kullanılarak üretilir, güvenli kriptografik modül içinde saklanır ve geçerli olduğu süre boyunca bu modül dışına çıkmaz.

Kriptografik modül aşağıda belirlenen güvenlik işlevlerine sahiptir:

- İmza oluşturma verisinin geçerlilik süresi boyunca gizlilik ve bütünlüğünü sağlar.
- Modüle erişimde kimlik belirleme ve doğrulama işlevlerini yerine getirir.
- Erişim yetkisi birden fazla kişinin kontrolünde olacak şekilde tanımlanabilir.
- Kullanıcıya tanımlanan roller doğrultusunda verdiği hizmetlere erişimi sınırlar.
- Düzgün çalıştığı test edilebilir, test sırasında hata oluştuğunda güvenli duruma geçer.
- Modüle izinsiz erişim ve kullanım ile tahrifata yol açabilecek her türlü fiziksel önlem alınmıştır.
- Yetkisiz erişime teşebbüs edilmesi durumunda, modül içindeki veriyi siler.
- İmza oluşturma verisinin yedeğinin güvenli biçimde alınmasına olanak verir.
- Kriptografik modül aşağıdaki güvenlik standartlarından en azından birisini sağlar:
FIPS PUB 140-1 veya FIPS PUB 140-2’ye göre seviye 3 veya üzeri,

6.2.2. İmza Oluşturma Verisine Birden Fazla Kişi Kontrolünde Erişim

Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisinin bulunduğu odaya erişim en az 2 (iki) çalışan tarafından sağlanmaktadır.

6.2.3. İmza Oluşturma Verisinin Yeniden Elde Edilmesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.2.4. İmza Oluşturma Verisinin Yedeklenmesi

Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisinin yedeğinin alınması birden fazla yetkili personel tarafından yapılır. Yedekleme işlemi hazırda kullanılmakta olan imza oluşturma

verisi için sağlanan güvenlik ile eşdeğer güvenlik önlemleri altında yapılır. Yedeklenen imza oluşturma verisi yetkisiz kişilerin erişimine kapalı, fiziksel ve elektronik olarak güvenli kriptografik donanım cihazı içinde tutulur. Güvenli donanım cihazı hazırda kullanılmakta olan imza oluşturma verisinin bulunduğu ortam ile aynı güvenlik şartlarına sahip ortamda saklanır.

Sertifika sahiplerine ait imza oluşturma verileri Kamu SM’de bulunmaz.

6.2.5. İmza Oluşturma Verisinin Arşivlenmesi

Kamu SM’ye ve sertifika sahiplerine ait imza oluşturma verileri arşivlenmez.

6.2.6. İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modüle Yüklenmesi

Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisi üretildikten hemen sonra kriptografik modüle yüklenir. İşlem, güvenilir yöntemlerle ve birden fazla yetkili personelin denetiminde yerine getirilir.

6.2.7. İmza Oluşturma Verisinin Kriptografik Modülde Saklanması

Kamu SM’ye ait imza oluşturma verileri, yetkisiz kişilerin erişimine kapalı, fiziksel ve elektronik olarak güvenli kriptografik donanım cihazı içinde tutulur. İmza oluşturma verisinin yedekleme amacı haricinde cihaz dışına çıkması engellenmiştir. İmza oluşturma verisi kriptografik modül içinde güvenli algoritma ve yöntemlerle şifreli olarak saklanır.

6.2.8. İmza Oluşturma Verisine Erişim

Kamu SM’nin imza oluşturma verisine erişim birden fazla yetkili çalışanın ortak denetimi altındadır. İmza oluşturma verisinin bulunduğu odaya giriş için, tanımlanan yetkililerin aynı anda hazır bulunması ve elektronik olarak kimliklerinin ve yetkilerinin doğrulanması gerekir. Yeterli sayıda yetkili personelin hazır bulunmadığı ve kimliklerinin doğrulanmadığı durumlarda imza oluşturma verisinin bulunduğu odaya erişim sağlanamaz.

İmza oluşturma verisi kriptografik modül içinde şifreli durumdayken erişime kapalıdır. Erişime açılması için erişimi sağlayan verinin modüle sunulması gerekir. İmza oluşturma verisinin erişime açılması ve kullanılabilir duruma getirilmesi birden fazla yetkili çalışanın ortak denetimi altındadır.

6.2.9. İmza Oluşturma Verisine Erişimin Kesilmesi

Kamu SM’nin imza oluşturma verisi imzalama için kullanıldıktan sonra oturum kapandığında veriye erişim otomatik olarak kesilir ve bir dahaki kullanımına kadar şifrelenerek erişime kapalı tutulur. Erişimin yeniden sağlanabilmesi için Bölüm 6.2.8’de belirtilen yöntemin yeniden işletilmesi gerekir.

6.2.10. İmza Oluşturma Verisinin Yok Edilmesi

Kamu SM’ye ait imza oluşturma verileri kullanım süresinin dolmasının ardından, aslı ve bütün yedekleri buldukları ortamlardan uygun yöntemlerle geri dönüşsüz şekilde silinir. Kamu SM’ye ait imza oluşturma verisinin silinmesi işlemi için Bölüm 6.2.8’de belirtilen şekilde yeterli sayıda yetkili personelin hazır bulunması gerekir.

6.2.11. Kriptografik Modülün Değerlendirilmesi

Kamu SM, bölüm 6.2.1 de belirtilen standartlara uygun kriptografik modül kullanır.

6.3. Anahtar Çifti Yönetimiyle İlgili Diğer Konular

6.3.1. İmza Doğrulama Verisinin Arşivlenmesi

Kamu SM'ye ve sertifika sahibine ait imza doğrulama verileri sertifikalar içinde tutulur ve sertifikalar kullanım sürelerinin dolmasından itibaren en az 7 (yedi) yıl boyunca arşivlenir. Sertifikaların arşivleri yetkisiz kişilerce tahrifatına ve silinmesine karşı gerekli önlemlerin alındığı ortamlarda tutulur.

6.3.2. İmza Oluşturma ve Doğrulama Verilerinin Kullanım Süreleri

İmza oluşturma verisinin kullanım süresi, sertifikanın içeriğinde belirtilen kullanım süresi kadardır. Sertifikanın kullanım süresinin dolmasıyla ya da sertifikanın iptal edilmesiyle imza oluşturma verisinin kullanımı sona erer. Ancak, kullanım süresi dolsa bile sertifikalar içindeki imza doğrulama verileri geçmişe yönelik imzaların doğrulanabilmesi için kullanılır.

Kamu SM'ye ve sertifika sahibine ait anahtar çiftlerinin kullanım süresi, anahtar uzunlukları ve kullanılan imza algoritmasına göre belirlenir. Kamu SM'ye ait 2048 bitlik RSA anahtar çiftleri en fazla 10 (on) yıl için kullanılır.

Üretilen sertifikaların son kullanma tarihi kendisine sertifika veren Kamu SM'ye ait kök ve alt kök sertifikasının son kullanma tarihini aşamaz.

6.4. Erişim Denetim Verileri

Kamu SM çalışanlarının erişim denetim verileri erişim parolalarını, güvenli donanım araçları içindeki erişim denetimi sağlayan diğer verileri, biyometrik verileri içerir.

6.4.1. Erişim Denetim Verilerinin Oluşturulması

Kamu SM sistemi içinde kullanılan erişim denetim verileri yetkisiz kişilerin erişimine kapalı, fiziksel ve elektronik olarak güvenli ortamlarda üretilir.

6.4.2. Erişim Denetim Verilerinin Korunması

Kamu SM sistemi içinde kullanılan erişim denetim verileri yalnızca yetkili çalışanlar tarafından bilinir.

6.4.3. Erişim Denetim Verileri İle İlgili Diğer Konular

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.5. Bilgisayar Güvenliği Denetimleri

6.5.1. Bilgisayar Güvenliği İle İlgili Teknik Gereklere

Kamu SM sistemi içinde kötü niyetli yazılımlara karşı gereken önlemler alınır. Sistemde ağ ve sunucu bazlı sensörler içeren saldırı tespit sistemi bulunmaktadır. Bütün sunucular üzerinde merkezden yönetilebilen virüs tespit ve temizleme ajanları kurulmuştur. Kritik işlemlerin yapıldığı bilgisayarlar ağ ortamı dışında tutulur. Bilgilerinin tahrifata, silinmeye ve kaçağa karşı korunması ve işletimin sürekliliğinin sağlanması için gerekli güvenlik sağlanır. Her kurulan yazılımın yedek kopyası yaratılır ve sistemin güvenliği konusunda bütün iyileştirme eylemleri gecikmesiz uygulanır.

6.5.2. Bilgisayar Sisteminin Sağladığı Güvenlik Seviyesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.6. Yaşam Döngüsü Teknik Denetimleri

6.6.1. Sistem Geliştirme Denetimleri

Sistem geliştirilirken genel anlamda yapılan denetimler aşağıda verilmiştir:

- Yeterli düzeyde kalite ve güvenlik tedbirleri alınır.
- Belirlenen güvenlik kriterlerine uygun personel çalıştırılır.
- Her kurulan yazılımın yedek kopyası yaratılır.
- Sertifika işlemlerinin sürekliliğini sağlamak için sistem bilgilerini tutan bileşenlerin yedekleri oluşturulur.
- Sistemin açık ağa bağlantısında gerekli güvenlik önlemleri alınır.
- Kurulum sırasında dışarıdan gelen yazılımlar kullanılmadan önce virüs taramasından geçirilir ve resmi olmayan yazılımların sisteme girmesi engellenir. Bu konuda tüm güvenlik gerekleri yerine getirilir, bütün iyileştirme eylemleri gecikmesiz uygulanır.
- Anormal sistem koşullarını yakalamak için ilk dönemlerde sistem durumları yakından gözlemlenir.
- Geliştirilmekte olan sisteme erişim kimlik, parola gibi tanıtıcı bilgilerin doğrulanmasıyla yapılır.
- Sistemin geliştirilmesi sırasında yapılan denetimler TS ISO/IEC 27001 gereklerini sağlar.

6.6.2. Güvenlik Yönetimi Denetimleri

Sistem içinde kurulu olan yazılım ve donanım ürünleri ile ağ ortamının işleyişinin planlanan şekilde güvenli olarak sürdürüldüğünü göstermek için her yıl güvenlik yönetimi denetimi yapılır. Kamu SM içinde güvenliğe uygun olmayan hareketler ve yetkilendirmeler denetleme sonucunda açıklanır ve düzeltici önlemler alınır.

6.6.3. Yaşam Döngüsü Güvenlik Denetimleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

6.7. Ağ Güvenliği Denetimleri

Son teknolojik gelişmeler göz önünde bulundurularak gerekli ağ güvenliği denetimleri yapılır. Sistem, dış açık ağa bağlantısında güvenlik duvarlarını kullanır. Sistemdeki sunucu ve aktif cihazların durum ve performanslarını izlemek, geçmişe yönelik performans raporları çıkarmak ve geleceğe yönelik performans eğilimlerini saptamak amacı ile ağ ve sistem yönetimi sunucuları mevcuttur.

Sunucular üzerine ağ ve sistem yönetimi ajanları kurulmuştur. Yönetim yazılımı bu ajanlardan disk, hafıza, işlemci kullanımı gibi bilgileri çeker ve bu bilgileri gerçek zamanlı görüntüler. Sunucuların çalışması için önem arz eden kaynaklar için eşik değerler belirlenir ve bu eşik değerlerin aşılması durumunda sistem yöneticisi otomatik olarak uyarılır. Ağ ve sistem yönetimi yazılımı çektiği bilgileri merkezi bir veri tabanında saklar. Böylece herhangi bir anda verilerin sorgulanmasına ve geçmişe dönük rapor üretilmesine imkan tanınır.

Yüksek güvenlik gerektiren işlemlerin yapıldığı sistemler için farklı ağlar kurulmuştur. Kritik işlemlerin yapıldığı sistemler ağa bağlı değildir.

6.8. Zaman Damgası

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

7. Sertifika ve Sertifika İptal Listesi Biçimleri

7.1. Sertifika Biçimi

Bu bölümde Kamu SM tarafından oluşturulan kök, alt kök ve SSL sertifikaların içeriği ile ilgili bilgilendirme yapılmaktadır.

7.1.1. Sürüm Numarası

Kamu SM “ITU-T X.509 V.3” sertifika standardını destekler.

7.1.2. Sertifika Uzantıları

Kamu SM tarafından dağıtılan sertifikalar X.509 V.3 formatında tanımlanan sertifikanın seri numarası, geçerlilik tarihi, ilgili imza doğrulama verisi, sertifika sahibine ve sertifikayı yayımlayan Kamu SM’ye ait isim bilgileri ve Kamu SM’nin elektronik imzası gibi zorunlu alanların yanı sıra X.509 V.3 sertifika uzantılarını içerir. Sertifikanın içeriğinde bulunan sertifika uzantıları sertifikanın kullanılacağı uygulamanın gereklerine bağlı olarak belirlenir.

Kamu SM tarafından oluşturulan kök, alt kök ve SSL sertifikalarının içeriği EK-A’da bulunmaktadır.

Uzantılardan bazıları kritik olarak tanımlanmıştır. Kritik olarak belirtilen uzantıların sertifikayı kullanan uygulama tarafından tanımlanamaması durumunda sertifikanın kullanılmaması gerekir.

7.1.3. Algoritma ve Nesne Tanımlayıcılar

EK-A’da belirtilmiştir.

7.1.4. İsim Alanı Biçimleri

Kamu SM tarafından üretilen sertifikalardaki isim alanı “ITU X.500 Distinguished Name [Ayırt edici isim]” biçimine uygundur.

7.1.5. İsim Kısıtları

Bölüm 3.1’de belirtilmiştir.

7.1.6. Sertifika İlkeleri Nesne Tanımlama Numarası

Kamu SM tarafından oluşturulan her sertifika içeriğinde, o sertifikanın hangi sertifika ilkelerine göre kullanılacağını belirtmek amacıyla, ilgili sertifika ilkesine ait nesne tanımlayıcısı bulunmaktadır. SSL sertifikalarında bu dökümana ait olan {2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2} nesne tanımlama numarası kullanılır.

7.1.7. İlke Kısıtları Uzantısının Kullanımı

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

7.1.8. İlke Niteleyiciler

“Sertifika İlkeleri Uzantısı” sertifikaların üretim ve yönetim işlemlerinde uyulan ilke ve esasların Kamu SM Sİ ve Kamu SM SUE olduğuna işaret eder. SSL sertifikalarının üretim ve yönetiminde takip edilen kurallara işaret eden Sİ/SUE dokümanına ait nesne tanımlama numarası [Certificate Policy Object Identifier(s)] Kamu SM tarafından üretilen sertifikaların “Sertifika İlkeleri Uzantısı”nın içinde yer alır. “Sertifika İlkeleri Uzantısı”nın içinde “İlke

Niteleyici” olarak belirtilen alana Kamu SM Sİ/SUE dokümanının bulunduğu internet adresi yazılır.

Üçüncü kişiler “Sertifika İlkeleri Uzantısı”nı kontrol ettiğinde Sİ/SUE’de belirtilen ilke ve uygulama esasları çerçevesinde sertifikaları kullanarak işlem yapar.

Kamu SM tarafından oluşturulan SSL sertifikalarda “Sertifika İlkeleri Uzantısı” içeriğinde nesne tanımlama numarası olarak {2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2} ve ilke niteleyici olarak <http://depo.kamusm.gov.tr/ilke> yer alır.

7.1.9. Kritik Belirtilmiş Olan İlke Belirleyici Uzantılarının İşlenmesi

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

7.2. Sertifika İptal Listesi Biçimi

7.2.1. Sürüm Numarası

Kamu SM’nin ürettiği SİL’ler “ITU X.509 V.2” SİL formatına uygundur.

7.2.2. Sertifika İptal Listesi Uzantıları

Üretilen SİL’ler “ITU X.509 V.2” SİL formatına uygun olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

- SİL’i oluşturan Kamu SM’ye ait isim bilgileri
- SİL imzalamak için kullanılan algoritmalara ait nesne tanımlama numarası (Kamu SM yayımladığı SİL’i imzalamak için SHA-256 özet algoritması ile RSA açık anahtarlı imzalama algoritmasını kullanır.)
- SİL’in yayımlanma tarihi
- SİL numarası
- Bir sonraki SİL yayımlanma tarihi
- İptal edilen sertifikalarla ilgili aşağıdaki bilgiler:
  - Sertifikanın seri numarası
  - Sertifikanın iptal tarihi
  - Sertifikanın neden iptal edildiği bilgisi
- Kamu SM tarafından oluşturulan elektronik imza
- SİL imzasını doğrulamak için kullanılan Kamu SM’ye ait sertifikanın “Anahtar Tanımlayıcı” bilgisi

7.3. Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü Biçimi

7.3.1. Sürüm Numarası

Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü RFC 2560 V.1’i destekler.

7.3.2. OCSP Uzantıları

OCSP sorguları aşağıdaki bilgileri içermelidir.

- Protokol versiyonu

- Hedef sertifika belirteci (kullanılan özetleme algoritması, sertifikayı veren ESHS'nin DN özeti, sertifikayı veren ESHS'nin imza doğrulama verisi özeti, sertifika seri numarası)

OCSP cevapları aşağıdaki bilgileri içermektedir.

- Versiyon bilgisi
- Cevaplayıcının adı
- Her bir sertifika için cevap bilgisi (sertifika belirteci (sertifika seri numarası), sertifika durumu, cevap geçerlilik süresi)
- Kullanılan İmza algoritmasının OID'si.
- OCSP yanıtlayıcı imzası

Bütün geçerli OCSP cevapları OCSP yanıtlayıcı tarafından imzalanır. Geçersiz OCSP sorguları için dönen hata mesajları imzalanmaz.

Çevrim İçi Sertifika Durum Protokolü RFC 2560'da tarif edilen "OCSP" formatını destekler. OCSP'den alınan cevaplar aşağıdaki şekilde değerlendirilir:

Good [iyi]: Sertifika geçerli konumdadır.

Bad [kötü]: Sertifika askıdadır, iptal edilmiştir ya da henüz kullanıma açılmamıştır.

Unknown [bilinmiyor]: Sorgusu yapılan sertifika hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

RFC 2560'da belirtilen uzantılar OCSP cevap formatında kullanılmamaktadır.

8. Uygunluk Denetimleri

Bu bölümde Kamu SM sertifika yönetim sisteminin Sİ/SUE dokümanına uygunluğunun denetlenmesi ile ilgili bilgilendirme yapılmaktadır.

8.1. Uygunluk Denetiminin Sıklığı

Kamu SM sertifika yönetim sisteminin bu Sİ/SUE dokümanında belirtilen şartları sağlayıp sağlamadığı yılda en az bir kere denetlenir. Denetim Kamu SM'nin denetimle görevlendirdiği personel tarafından yerine getirilir.

8.2. Denetçinin Nitelikleri

Denetçinin Sİ/SUE dokümanında belirtilenleri iyi anlaması, açık anahtarlı altyapılar hakkında bilgi sahibi olması ve uygunluk denetimleri konusunda tecrübeli olması gerekir.

8.3. Denetçinin Denetlenen Tarafla Olan İlişkisi

Denetçi TÜBİTAK BİLGEM içinde uygunluk denetimleri yapan birimlerden veya Kamu SM bünyesinde çalışan personel arasından seçilir.

8.4. Denetimin Kapsamı

Sertifika yönetim süreçlerini detaylandırarak anlatan sertifika yönetim prosedürlerinin, Kamu SM'nin iç işleyişindeki güvenlik ve işlevsel süreçlerin incelenerek işleyişin Sİ/SUE dokümanına uygunluğu denetlenir.

8.5. Yetersizliğin Tespiti Durumunda Yapılacaklar

Denetim sırasında Kamu SM'nin, Sİ/SUE dokümanının gereklerini yerine getirmediğinin tespit edilmesi durumunda, denetçi hangi süreçlerdeki aşamaların uygunsuz olduğunu yazdığı raporla ilgililere bildirir. Kamu SM yönetiminin önderliğinde yetersizliği tespit edilen durumların giderilmesi için yapılacak işlemler belirlenir ve yetersizliğin giderilmesi için çalışma başlatılır.

Denetimde sistemin kurulum, işletim veya bakım aşamaları sırasında, Sİ/SUE dokümanının gereklerinin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir:

- Denetçi hangi süreçlerdeki aşamaların uygunsuz olduğunu not eder ve ilgili tarafları 2 (iki) gün içinde bilgilendirir.
- Kamu SM denetim sonucu tespit edilen yetersizliklerini Sİ/SUE dokümanında belirtilen uygulama esaslarına uygun olarak giderir.
- Sertifika yönetimiyle ilgili kritik bulunan işlemlerde yetersizliğin tespit edilmesi durumunda, Kamu SM ilgili işlemleri düzeltmeler yapılncaya kadar durdurur.

Ayrıca, Kamu SM personelinin tamamen veya kısmen sahte elektronik sertifika oluşturması, geçerli olarak oluşturulan elektronik sertifikaları taklit veya tahrif etmesi, yetkisi olmadan elektronik sertifika oluşturması veya bu elektronik sertifikaları bilerek kullanması halinde ve diğer yetkisiz eylemlerde ilgili mevzuat gereğince işlem yapılır.

8.6. Sonucun Bildirilmesi

Denetim sonucu rapor olarak Kamu SM yönetimine bildirilir. Kamu SM yönetimi raporda belirtilen, Sİ/SUE'ye uygun olmadığı tespit edilen durumların en kısa zamanda düzeltilmesini sağlar.

9. Diğer İşler ve Hukuksal Meseleler

9.1. Ücretlendirme

9.1.1. Sertifika Oluşturma ve Yenileme Ücreti

Kamu SM tarafından üretilen sertifikalar için kurumlardan veya sertifika sahiplerinden ücret alınır. Ücretin miktarı ve ödeme şekli Kamu SM tarafından gönderilen teklif mektuplarında veya kurumsal web sayfasında bildirilir.

Kamu SM'nin imza oluşturma verisinin çalınması, kaybolması, gizliliğinin veya güvenilirliğinin ortadan kalkması, sertifika ilkelerinin değişmesi ya da sertifikanın hatalı üretilmesi gibi sertifika sahibinin kusurunun bulunmadığı durumların sonucunda sertifikaların Kamu SM tarafından iptal edilmesi ve güncellenmesi halinde, hiçbir ücret talep edilmez.

9.1.2. Sertifika Erişim Ücreti

Kamu SM, kendisine ait sertifikaları ücretsiz olarak yayımlar.

9.1.3. İptal Durum Kaydına Erişim Ücreti

Kamu SM, iptal durum kaydını SİL veya OCSP aracılığıyla duyurma hizmeti için, sertifika sahibinden veya üçüncü kişilerden ücret talep etmez.

9.1.4. Diğer Servis Ücretleri

Sertifika yönetim prosedürleri içinde elektronik ortamdan ve çağrı merkezi üzerinden otomatik olarak gerçekleştirilen işlemler için ücret talep edilmez.

Kamu SM, bilgi deposundan yayımladığı bilgi ve dokümanlara erişim için sertifika sahibinden veya üçüncü kişilerden ücret talep etmez.

9.1.5. İade Ücreti

Sertifika sahibi, sertifikasını ilk teslim aldığı anda yaptığı kontrol neticesinde, sertifikasını kullanmadığını tespit ederse ve sorunun Kamu SM'den kaynaklanan bir hata sebebiyle ortaya çıktığı anlaşılırsa, talebi halinde sertifika sahibinin sertifika için ödenen ücreti iade edilir.

9.2. Finansal Sorumluluk

9.2.1. Sigorta Kapsamı

Kamu SM, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) bağlı Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE) Müdürlüğü tarafından işletilmektedir. TÜBİTAK – UEKAE SSL sertifikaları ile ilgili olarak sertifika sahiplerine ve sertifikayı kullanan üçüncü taraflara yönelik şu an için herhangi bir sigorta uygulamamaktadır.

9.2.2. Diğer Varlıklar

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.2.3. Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.3. Ticari Bilginin Korunması

9.3.1. Gizli Bilginin Kapsamı

Kamu SM ve sertifika hizmeti verdiği taraflarca paylaşılan iş planları, satış bilgileri, ticari sırlar ve yapılan gizli anlaşmalarda verilen bilgiler ticari bilgi olarak değerlendirilir. Ayrıca gizli olmadığı özel olarak bildirilmeyen tüm belge ve dokümanlar gizli olarak kabul edilir.

9.3.2. Gizlilik Kapsamında Olmayan Bilgiler

Kamu SM tarafından <http://depo.kamusm.gov.tr> adresinden yayımlanan her türlü doküman ve sertifikalar içerisinde yer alan bilgiler gizli olarak değerlendirilmezler.

9.3.3. Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu

Kamu SM ve ilgili taraflar karşılıklı ticari bilgilerini üçüncü taraflarla paylaşmaz. Bu amaçla gerekli olan önlemleri alırlar.

9.4. Kişisel Bilginin Gizliliği

9.4.1. Gizlilik Planı

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.4.2. Özel Olarak Tanımlanan Bilgiler

Kişisel bilgiler, sertifika sahibinin, başvuru sırasında kimlik tanımlama ve doğrulama ile sertifika yönetim prosedürleri içinde kullanılmak üzere Kamu SM'ye beyan ettiği nüfus bilgileri ile adres ve telefon numarası gibi erişim bilgilerini kapsar.

9.4.3. Özel Olarak Tanımlanmayan Bilgiler

Kamu SM tarafında oluşturulan sertifikaların içeriğinde bulunan bilgiler aksi taraflar arası taahhütnamelerde/sözleşmelerde belirtilmediği sürece gizli değildir.

9.4.4. Gizli Bilginin Korunma Sorumluluğu

Kamu SM sertifika talep eden kurum ve/veya kişiden, elektronik sertifika vermek için gerekli bilgiler hariç bilgi talep etmez. Kamu SM elde ettiği kişisel bilgileri sertifika hizmeti vermek dışında başka amaçlar için kullanmaz, üçüncü kişilere vermez, sertifika sahibinin izni olmaksızın sertifikayı üçüncü kişilerin ulaşabileceği ortamlarda bulundurmaz.

Sertifika sahiplerinden başvuru sırasında ve daha sonra sertifika yaşam döngüsü içinde istenen bilgilere erişimin ve yetkisiz kullanımın engellenmesi ve mahremiyetinin korunması için, Kamu SM tarafından gerekli güvenlik tedbirleri alınır. Sadece yetkilendirilmiş çalışanlar sertifika sahiplerinin kişisel bilgilerine erişirler.

9.4.5. Gizli Bilginin Kullanımına İzin Verilmesi

Kamu SM sertifika sahibinin yazılı rızası ile kişisel bilgileri üçüncü kişilerle paylaşabilir.

9.4.6. Yetkili Mercilerin Kararına Uygun Olarak Bilginin Açıklanması

Kamu SM sertifika sahiplerine ait gizli kişisel bilgileri, mahkeme kararı olması durumunda açıklayabilir.

9.4.7. Diğer Başlıklar

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.5. Telif Hakları

Kamu SM tarafından üretilen tüm sertifikalar ve dokümanlar ile bu Sİ/SUE dokümanına bağlı olarak geliştirilen tüm bilgilerin fikri mülkiyet hakları Kamu SM'ye aittir.

9.6. Temsil Hakkı ve Yükümlülükler

Kamu SM, sertifika sahipleri, sertifika sahiplerinin bağlı bulunduğu kamu kurum veya kuruluşları ile üçüncü kişiler sertifika sözleşmeleri ve taahhütnamelerde sözü geçen yükümlülükleri yerine getirirler.

Kamu SM'nin ESHS olarak işleyişinin güvenli olabilmesi için, sistem bileşenlerinin yerine getirmesi gereken yükümlülükler aşağıda belirtilmiştir.

9.6.1. Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı Yükümlülükleri

ESHS olarak Kamu SM'nin yükümlülükleri şunlardır:

- Hizmetin gerektirdiği nitelikte personel istihdam etmek,
- Belirlediği ilke ve esaslara uygun olarak sertifika işlemlerini yürütmek,
- Sİ ve SUE dokümanlarını herkesin erişimine açık bilgi deposundan yayımlamak,
- Kök ve alt kökler için anahtar çifti üretmek ve bu anahtar çiftleri için sertifikalar oluşturmak,
- Kök ve alt kök sertifikalarını son kullanıcıların erişebileceği ortamlarda yayımlamak,
- Sertifika verdiği gerçek veya tüzel kişilerin kimliğini resmi belgelere göre güvenilir bir biçimde tespit etmek,
- Kurumlardan gelen sertifika başvurularını usulüne uygun biçimde kabul etmek ve başvuruda bulunan kişilerin belgeleri ile başvuru formlarını gerekli kontrollerden geçirmek suretiyle kimlik doğrulamalarını yapmak,
- Sertifikaların içeriğindeki bilgilerin doğruluğunu beyan edilen belgelere dayanarak sağlamak,
- Gerekli başvuru şartlarını sağlamayan başvuru sahiplerine sertifika vermemek,
- Sertifika başvurularını değerlendirerek, başvurunun sonucu hakkında ilgili kişileri bilgilendirmek,
- Sertifika başvurusu kabul edilmiş kişiler için sertifika üretmek,
- Sertifika yenileme/güncelleme başvurularını Sİ/SUE'de belirtilen şekilde kabul etmek ve değerlendirerek gerekli yenileme/güncelleme işlemlerini yapmak,
- Sertifika iptal başvurularını Sİ/SUE'de belirtilen şekilde kabul etmek ve değerlendirerek gerekli iptal işlemlerini zamanında yapmak,
- Yayımlanan Sİ/SUE dokümanı ile SSL Taahhütnamesi'ne uygun olmayan sertifika kullanımlarının tespit edilmesi durumunda ilgili sertifikayı iptal etmek,
- İptal edilmiş sertifika bilgilerini sertifika iptal listelerinde yayımlamak ve OCSP aracılığıyla duyurmak,

- Sertifikaların ve iptal durum kayıtlarının bütünlüğünü ve erişilebilirliğini sağlamak için her türlü tedbiri almak,
- Sertifika sahiplerine ait elektronik veya kağıt ortamda tutulan bilgilerin gizliliğinin korunması için gerekli önlemleri almak, bu bilgileri üçüncü kişilere mahkeme kararı olmaksızın vermemek,
- Sertifika üretim, yönetim ve iptali ile ilgili yapılan tüm işlemlerin kaydını tutmak,
- İşleyiş sırasında kullanılan tüm kağıt ve elektronik kayıtları ilgili Sİ/SUE’de belirtilen süreler boyunca güvenli olarak saklamak,
- Kök SHS sertifikasının özet değerini Kamu SM’ye ait internet ortamından yayımlamak, ulusal yayın yapan en yüksek trajlı 3 (üç) gazetede ilan vermek suretiyle kamuoyuna duyurmak ve gazete ilanlarının bir örneğini Telekomünikasyon Kurumu’na iletmek.

9.6.2. Kayıt Birimi Yükümlülükleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.6.3. Sertifika Sahibinin Yükümlülükleri

Sertifika sahibinin yükümlülükleri şunlardır:

- Sertifika başvuru, iptal ve diğer işlemleri ilgili Sİ/SUE’de belirtildiği şekilde, detayları Kamu SM sertifika yönetim prosedürlerinde anlatılan usule uygun biçimde yerine getirmek,
- Sertifika başvurusu, yenileme, güncelleme ve iptal işlemleri sırasında doğru bilgi beyan etmek,
- Adına düzenlenen sertifikadaki bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek,
- İmza oluşturma verisinin güvenliğini sağlamak, İmza oluşturma verisinin gizliliğinin yitirildiğinden şüphelenmesi durumunda sertifikanın iptal edilmesi için Kamu SM’ye en kısa zamanda başvurmak,
- Kamu SM tarafından kendisi için oluşturulmuş sertifikanın içeriğinde bulunan bilgilerin değişmesi durumunda derhal sertifikanın iptal edilmesi için Kamu SM’ye başvurmak,
- Sertifika başvurusu sırasında ve sertifikanın geçerlilik süresi boyunca beyan ettiği bilgilerde meydana gelen değişiklikleri derhal Kamu SM’ye bildirmek,
- İptal olmuş veya geçerlilik süresi dolmuş sertifika ile işlem yapmamak,
- İmza oluşturma verisini SHS sertifikası imzalamak amacıyla kullanmamak,
- Kendisine verilen sertifikayı Sİ/SUE dokümanında belirtildiği biçimde, SSL Taahhütnamesi’nde belirtilen şartlar dahilinde kullanmak.

Yukarıda beyan edilen yükümlülüklerin ihlali nedeniyle üçüncü kişilerin zarara uğraması halinde TÜBİTAK BİLGEM’in ödemek zorunda olduğu tazminatlarla ilgili sertifika sahibine rücu hakkı saklıdır.

9.6.4. Üçüncü Kişilerin Yükümlülükleri

Üçüncü kişiler, sertifikalarla ilgili işlem yapmadan önce sertifikanın aşağıda belirtilen geçerlilik kontrollerini yapmakla yükümlüdür:

- Sertifikanın, tanımlanan veriliş amacına uygun olarak kullanıldığını doğrulamak,
- Sertifikanın kullanım süresinin dolup dolmadığını kontrol etmek,
- Sertifikanın geçerliliğini SİL veya OCSP aracılığıyla kontrol etmek,
- SİL veya OCSP'den aldığı iptal durum kaydının bütünlüğünü Kamu SM'nin ilgili sertifikalarının içinde mevcut olan imza doğrulama verilerini kullanarak doğrulamak,
- Sertifikanın doğruluğunu Kamu SM alt kök sertifikasının içinde mevcut olan imza doğrulama verisini kullanarak doğrulamak,
- Kamu SM alt kök sertifikasının doğruluğunu kök sertifikasının içinde mevcut olan imza doğrulama verisini kullanarak doğrulamak,
- Kamu SM kök sertifikasının doğruluğunu sertifika özet değerini kontrol etmek suretiyle doğrulamak,
- Sertifika sahibinin sertifikasının içindeki imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisine sahip olduğunu doğrulamak.

9.6.5. Diğer Bileşenlerin Yükümlülükleri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.7. Yükümlülüklerden Feragat

Kamu SM ile sertifika sahibikamu kurum veya kuruluşları arasındaki yükümlülük, SSL Taahhütnamesi'nde belirtildiği şekilde sona erer.

9.8. Sorumlulukla İlgili Sınırlamalar

Kamu SM ve sertifika hizmetlerini alan tarafların sorumlulukları ilgili sınırlamalar SSL Taahhütnamesi'nde de belirlenir.

9.9. Tazminat Halleri

Kamu SM ve sertifika hizmeti alan taraflar arasında yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden kaynaklanan zararlar, tarafların o ana kadar somut olarak gerçekleşmiş hak ve alacakları korunmak suretiyle tasfiye edilir.

9.10. Anlaşma Süresi ve Anlaşmanın Sona Ermesi

Sertifika sahipleri SSL Taahhütnamesi'ne uygun olarak Kamu SM ile işbirliği içinde çalışır.

Kurumlar ve sertifika sahipleri sertifika hizmetlerini aldıkları süre boyunca Sİ/SUE dokümanı ile sertifika yönetim prosedürlerinde belirtilen şartları yerine getirmeyi kabul ederler.

Kamu SM sertifika hizmeti verdiği süre boyunca Sİ/SUE dokümanı, sertifika yönetim prosedürleri, sertifika sahibine ilettiği SSL Taahhütnamesi'ndeki şartları yerine getirir.

9.10.1. Anlaşma Süresi

Sertifika sahibinin imzaladığı SSL Taahhütnamesi'nin süresi sertifikanın geçerlilik süresi kadardır. Ancak, sertifikanın iptal edilmesi durumunda taahhütnamenin süresi de sona erer.

9.10.2. Anlaşmanın Sona Ermesi

Kamu SM ile kurum arasında imzalanan SSL Taahhütnamesi aşağıdaki durumlarda sonlandırılabilir:

- Taraflardan birisinin sözleşmeye uygun olarak, sözleşmenin sonlandırılması için talepte bulunması
- Sözleşmenin süresinin sona ermesi
- Her iki tarafın da ortak karar alarak sözleşmeyi bitirmesi
- Taraflardan birisinin sözleşmeye aykırı davranması: Taraflardan biri sözleşme kapsamında üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmez ise diğer taraf sözleşmeye aykırı davranan tarafa bu yükümlülüğü yerine getirmesi için 5 (beş) günlük süre verir. Bu sürenin sonunda da sözleşmeye aykırılık ortadan kaldırılamaz veya doğacak zarar, ziyan talepleri saklı kalmak kaydıyla yükümlülük yerine getirilmez ise sözleşme tek taraflı olarak fesh edilebilir.
- Bölüm 5.7.3'te belirtilen güvenlik açığının ortaya çıkması durumunda Kamu SM sertifika sahiplerine ait sertifikaları iptal ederek SSL Temini Sözleşmesini sonlandırabilir.
- Kamu SM Bölüm 5.8'de belirtildiği biçimde sertifika hizmetlerini sonlandırır, sertifika sahiplerine ait sertifikaları iptal ederek SSL Temini Sözleşmesini sonlandırabilir.

Kamu SM Taahhütnamesi ve Sertifika Sahibi Taahhütnamesi veya Sertifika Sözleşmesi aşağıdaki durumlarda sonlandırılabilir:

- Sertifika sahibinin sertifikasını iptal etmesi
- Sertifikanın kullanım süresinin sona ermesi
- Sertifika sahibinin Sertifika Sözleşmesi veya Sertifika Sahibi Taahhütnamesi'ne aykırı davranması durumunda Kamu SM'nin sertifika sahibine ait sertifikayı iptal etmesi
- Bölüm 5.7.3'te belirtilen güvenlik açığının ortaya çıkması sebebiyle Kamu SM'nin sertifika sahibine ait sertifikayı iptal etmesi
- Kamu SM Bölüm 5.8'de belirtildiği biçimde sertifika hizmetlerini sonlandırır, Kamu SM'nin sertifika sahibine ait sertifikayı iptal etmesi

9.10.3. Anlaşmanın Sona Ermesinin Etkileri

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

SSL, S/MIME Temini Sözleşmesi'nin sona ermesiyle hizmeti alan kurumun, sözleşme ile Sİ/SUE dokümanında belirtilen şartları sağlamakla ilgili yükümlülükleri ortadan kalkar. Kamu SM kurumdan sertifika başvurularını almayı durdurur. Ancak daha önceden yapılmış başvurular ile ilgili işlemler, anlaşmanın sona erme sebebine bağlı olarak kurumun talep etmesi durumunda devam eder.

Sertifika Sözleşmesi veya Sertifika Sahibi Taahhünamesi'nin sona ermesiyle sertifika sahibinin, taahhütname ile Sİ/SUE dokümanında belirtilen şartları sağlamakla ilgili yükümlülükleri ortadan kalkar. Sertifika sahibinin taahhünameye uygun hareket etmemesinden dolayı uğrayacağı zararlardan Kamu SM sorumlu tutulamaz.

Sözleşme ve taahhünameler sona erse bile Kamu SM, dağıttığı sertifikalarla ilgili, yükümlülüklerini yerine getirmeye devam eder. Kamu SM, dağıttığı sertifikalara, iptal durum kayıtlarına taraflarca erişimin sağlanması, Bölüm 5.4 ve 5.5'de belirtilen kayıtların ve arşivlerin saklanması ile ilgili hizmetleri sürdürür.

9.11. Sistem Bileşenleri İle Haberleşme ve Kişisel Bilgilendirme

Kamu SM, sertifika yönetim prosedürlerinde sertifika başvurusunun sonucu, iptal, güncelleme ve yenileme taleplerinin sonuçları hakkında sertifika sahibini ve/veya ilgili kurumu bilgilendirir. Bilgilendirmeler telefon, faks veya e-posta aracılığıyla olur. Kişinin sertifika başvuru formunda belirtilen e-posta adresine, değişmesi halinde yeni bildirdiği e-posta adresine yapılan bilgilendirmeler resmi bildirim olarak kabul edilir.

Sertifika yönetimiyle ilgili kritik görünen işlemlerle ilgili bilgilendirmeler resmi yazıyla yapılır.

Sertifika yönetim işlemleri sırasında sertifika sahibi veya kurumlarla yapılan haberleşmenin hangi durumlarda, ne şekilde yapılacağı Kamu SM'nin sertifika yönetim prosedürlerinde detaylı olarak belirtilir.

9.12. Değişiklik Halleri

9.12.1. Değişiklik Metodları

Sİ/SUE dokümanı Kamu SM tarafından yazılmıştır. Bu Sİ/SUE dokümanında yapılabilecek değişiklikler ekleme ve değiştirme şeklinde olabileceği gibi, Kamu SM dokümanın tamamen yenilenmesine de karar verebilir. Bu Sİ/SUE dokümanının herhangi bir kısmının yanlış ya da geçersiz olduğu ortaya çıksa bile, Kamu SM Sİ/SUE'nin diğer kısımları, Sİ/SUE dokümanı güncellenene kadar geçerliliğini sürdürür.

9.12.2. Bilgilendirme Mekanizması ve Sıklığı

Sİ/SUE dokümanında yapılan değişiklikler dokümanın yenilenerek Kamu SM bilgi deposu üzerinden erişime açılması ile duyurulur. Yenilenen doküman en fazla 1 (bir) hafta sonra bilgi deposundan yayımlanır ve yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

9.12.3. Nesne Tanımlama Numarasının Değişmesini Gerektiren Durumlar

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

9.13. Anlaşmazlık Halleri

Taraflar arasında çıkan tüm anlaşmazlıkların sulhen çözümü esastır. İhtilafların çözümünde karşılıklı imzalanan sözleşmeler, taahhünameler, Kamu SM Sertifika İlkeleri ve Kamu SM Sertifika Uygulama Esasları dokümanlarına başvurulur. İhtilafların sulhen çözümünün mümkün olmaması halinde, ihtilafların çözümünde görevli ve yetkili mahkeme Türkiye Cumhuriyeti Gebze Mahkemeleridir.

9.14. Uygulanacak Hukuk

İhtilafların çözümünde görevli ve yetkili mahkeme Türkiye Cumhuriyeti Gebze Mahkemeleridir.

9.15. Uygulanabilir Yasalarla Uyum

Sİ/SUE dokümanında geçen hükümlerin daha sonra yürürlüğe girecek ilgili mevzuata aykırı bulunması halinde dokümanda gerekli değişiklikler yapılarak uygun hale getirilir.

9.16. Diğer Hükümler

Düzenlenmesine gerek duyulmamıştır.

EK-A Sertifika Profilleri**a) Kök Sertifika: TÜBİTAK UEKAE Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 3**

Alan	Değer
Sürüm	V3
Seri Numarası	11
İmza Algoritması	RSA with sha-1 {1 2 840 113549 1 1 5}
Sertifikayı Veren	CN = TÜBİTAK UEKAE Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 3 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi OU = Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü - UEKAE O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Geçerlilik Başlangıcı	24 Ağustos 2007 Cuma 13:37:07
Geçerlilik Sonu	21 Ağustos 2017 Pazartesi 13:37:07
Konu	CN = TÜBİTAK UEKAE Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 3 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi OU = Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü - UEKAE O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Ortak Anahtar	2048 bit RSA {1 2 840 113549 1 1 1}
Uzantılar	Değer
Konu Anahtarı Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; bd 88 87 c9 8f f6 a4 0a 0b aa eb c5 fe 91 23 9d ab 4a 8a 32
Anahtar Kullanımı	Kritik=Evet ; Sertifika İmzalama, Çevrimdışı SİL İmzalama, SİL İmzalama
Temel Kısıtlamalar	Kritik=Evet ; Konu Türü=CA; Yol Uzunluğu Kısıtlaması=Yok

b) Alt Kök: TUBİTAK Cihaz Sertifikası Hizmet Sağlayıcı - Sürüm 4

Alan	Değer
Sürüm	V3
Seri Numarası	00 d4 a3 e1 ca 01 7a
İmza Algoritması	RSA with sha-256 {1 2 840 113549 1 1 11}
Sertifikayı Veren	CN = TÜBİTAK UEKAE Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı - Sürüm 3 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi OU = Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü - UEKAE O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Geçerlilik Başlangıcı	18 Aralık 2015 Cuma 16:01:51
Geçerlilik Sonu	21 Ağustos 2017 Pazartesi 14:37:07

Konu	CN = Cihaz Sertifikası Hizmet Sağlayıcı - Sürüm 4 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Ortak Anahtar	2048 bit RSA {1 2 840 113549 1 1 1}
Uzantılar	Değer
Yetkili Anahtarı Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; bd 88 87 c9 8f f6 a4 0a 0b aa eb c5 fe 91 23 9d ab 4a 8a 32
Konu Anahtarı Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; 68 42 55 3f c9 00 ff d7 85 62 7d 41 9a bb 86 96 27 57 60 19
Anahtar Kullanımı	Kritik=Evet ; Sertifika İmzalama, Çevrimdışı Sil İmzalama, Sil İmzalama
Temel Kısıtlar	Kritik=Evet ; Konu Türü=CA; Yol Uzunluğu Kısıtlaması=0
Sertifika İlkeleri	[1]Sertifika İlkesi: İlke Tanımlayıcısı=2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2 [1,1]İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=CPS Niteleyici: http://www.kamusm.gov.tr/BilgiDeposu/KSM_CES_SUE [1,2] İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=Kullanıcı Uyarısı Niteleyici: Uyarı Metni= Bu sertifika ile ilgili sertifika uygulama esaslarını okumak için belirtilen web sitesini ziyaret ediniz.
CRL Dağıtım Noktaları	[1]SİL Dağıtım Noktası Dağıtım Noktası Adı: Tam Ad: URL= http://www.kamusm.gov.tr/BilgiDeposu/KOKSIL.v3.crl
Yetkili Bilgi Erişimi	[1]Yetkili Bilgi Erişimi Erişim Yöntemi=Sertifika Yetkilisi Tanımlayıcısı (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Diğer Ad: URL= http://www.kamusm.gov.tr/BilgiDeposu/KOKSHS.v3.crt [2] Yetkili Bilgi Erişimi Erişim Yöntemi=OCSP (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Diğer Ad: URL= http://ocspkok3.kamusm.gov.tr

c) SSL Sertifika Şablonu

Alan	Değer
Sürüm	V3
Seri Numarası	Eşsiz bir sayı
İmza Algoritması	sha-256 ile RSA {1 2 840 113549 1 1 5}
Sertifikayı Veren	CN = Cihaz Sertifikası Hizmet Sağlayıcı - Sürüm 4 OU = Kamu Sertifikasyon Merkezi O = Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - TÜBİTAK L = Gebze - Kocaeli C = TR
Geçerlilik Başlangıcı	Sertifika üretim tarihi
Geçerlilik Sonu	Sertifika geçerlilik sonu

Konu	CN = Web sitesi DNS adı OU = Başvuru sahibinin ait olduğu bölüm adı O = Başvuru sahibi kurum adı L = Başvuru sahibinin bulunduğu ilçe S = Başvuru sahibinin bulunduğu il C = Başvuru sahibinin bulunduğu ülke
Ortak Anahtar	2048 bit RSA {1 2 840 113549 1 1 1 }
Uzantılar	Değer
Yetkili Anahtar Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; 68 42 55 3f c9 00 ff d7 85 62 7d 41 9a bb 86 96 27 57 60 19
Konu Anahtar Tanımlayıcısı	Kritik=Hayır; Sertifikanın içeriğindeki “subjectPublicKey” alanının “BIT STRING” olarak değerinin SHA-1 özet çıktısından oluşur.
Anahtar Kullanımı	Kritik=Evet ; Dijital imza, Anahtar Şifreleme
Temel Kısıtlar	Kritik=Hayır; Konu Türü=Son Varlık; Yol Uzunluğu Kısıtlaması=Yok
Sertifika İlkeleri	[1]Sertifika İlkesi: İlke Tanımlayıcısı=2.16.792.1.2.1.1.5.7.1.2 [1,1]İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=CPS Niteleyici= http://depo.kamusm.gov.tr/ilke [1,2]İlke Niteleyicisi Bilgisi: İlke Niteleyicisi Kimliği=Kullanıcı Uyarısı Niteleyici= Uyarı Metni=Bu sertifika ile ilgili sertifika uygulama esaslarını okumak için belirtilen web sitesini ziyaret ediniz.
Gelişmiş Anahtar Kullanımı	Sunucu Kimlik Doğrulaması (1.3.6.1.5.5.7.3.1) İstemci Kimlik Doğrulaması (1.3.6.1.5.5.7.3.2)
CRL Dağıtım Noktaları	[1]SİL Dağıtım Noktası Dağıtım Noktası Adı: Tam Ad: URL=http://depo.kamusm.gov.tr/ssl/CSHSIL.v4.crl
Yetkili Bilgi Erişimi	[1]Yetkili Bilgi Erişimi Erişim Yöntemi=Sertifika Yetkilisi Yayımcısı(1.3.6.1.5.5.7.48.2) Diğer Ad: URL=http://depo.kamusm.gov.tr/ssl/CSHS.v4.cer [2]Yetkili Bilgi Erişimi Erişim Yöntemi= OCSP (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Diğer Ad: URL=http://ocspces4.kamusm.gov.tr